РЕСПУБЛИКАМИЗ „ОҚ ОЛТИН“И 6.000.000 ТОННАДАН ОШДИ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 253 (4352)
5 НОЯБРЬ, 1980 й.
ЧОРШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Қишлоқ хўжалиги, тайёрлаш, транспорт, қайта ишлаш ва савдо корхоналарининг ходимлари! Қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг нобуд бўлишига йўл қўймангиз! Етиштирилган ҳамма нарсадан халқ бахт-саодати йўлида фойдаланиш лозим!

(КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетига
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига
Ўзбекистон ССР Министрлар Советига

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МЕҲНАТКАШЛАРИГА, ОЛИМЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛАРИГА, ПАРТИЯ, СОВЕТ, КАСАБА СОЮЗ ВА КОМСОМОЛ ОРГАНЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИГА, БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари меҳнатда буюк муваффақиятларга эришганликлари — давлатга пахта, дон, сабзавот, картошка, мева, узум, полиз экинлари, каноп сотиш юзасидан 1980 йил учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни ва умуман ўнинчи беш йиллик планларини шараф билан бажарганликлари тўғрисидаги хабар КПСС Марказий Комитетида зўр мамнуният билан кутиб олинди.

Пахтакорлар зўр мақтовга сазовордирлар. Ҳосил учун курашнинг ҳамма босқичларида уларнинг фидокорона меҳнати, юксак маҳорати, ишларни аниқ ташкил этиши янги катта муваффақият билан якунланди. Мамлакат Ўзбекистондан 6 миллион тоннадан кўпроқ пахта олди. Беш йиллик мобайнида давлатга 28,3 миллион тонна, яъни аввалги беш йиликка нисбатан қарийб 4 миллион тонна кўп қимматли хом ашё сотилди. 335 минг тонна юқори сифатли ингичка толали пахта тайёрланди, уни етиштириш ва харид қилиш ўнинчи беш йилликда 1,5 баравар кўпайди.

Кейинги йилларда пахтачилик билан бир қаторда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари муттасил ривожланаётганлигини таъкидлаш қувончлидир. Республика деҳқонлари бу йил мўл дон ҳосили етиштирдилар ва давлат омборларига бир миллион тоннадан кўпроқ дон топширдилар. 2,9 миллион тонна мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка сотилди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш юксак суръатлар билан ривожланмоқда.

Бу — мамлакат аҳолисини озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик хом ашёси билан таъминлашга катта ҳисса бўлиб қўшилди. Эришилган муваффақиятлар КПСС ленинча аграр сиёсати муттасил амалга оширилаётганининг, кадрлар маҳорати ўсганининг, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари юксак ижодий активлигининг, партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ўтказган моҳирона ташкилотчилик ва сиёсий ишнинг натижасидир.

КПСС Марказий Комитети колхозчиларни, совхозларнинг ишчиларини, механизаторларни, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассисларини, олимларни, тайёрлов, транспорт ва қайта ишлаш корхоналарининг, ўқув юртларининг коллективларини, қишлоқ хўжалик авиацияси учувчиларини, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ходимларини, республиканинг барча меҳнаткашларини меҳнатдаги ажойиб ғалаба билан қизғин табриклайди.

КПСС Марказий Комитети Ўзбекистон қишлоқ меҳнаткашлари колхоз ва совхозларнинг моддий-техника таъминоти ошганлигига таяниб, барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтириш, ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш учун сабот билан курашадилар, эришилган натижаларни мустаҳкамлайдилар, коммунистик қурилишда янги муваффақиятларга эришиб, Ватанни қувонтирадилар, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб оладилар, деб қаттиқ ишонч билдиради.

Л. БРЕЖНЕВ,
Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари.

ЎЗБЕКИСТОН ДЕҲҚОНЛАРИНИНГ АЖОЙИБ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари партиянинг ҳозирги замон аграр сиёсатини изчиллик билан амалга ошира бориб, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун мусобақалашиб, бу йил пахта, дон, сабзавот, картошка, мева, узум, полиз маҳсулотлари, канопдан мўл ҳосил етиштирдилар, уни уюшқоқлик билан қисқа муддатларда йиғиб-териб олдилар ва ана шу ҳосилни давлатга сотиш юзасидан социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этдилар.

Республика меҳнаткашлари КПСС XXV съездида берган ваъдаларини шараф билан бажардилар — 1980 йилда пахта етиштириш ва сотишни 6 миллион тоннага етказдилар. Республикада бу қимматли хом ашё биринчи марта шундай рекорд миқдорда олинди. Тайёрланган умумий пахта ҳажмининг 335 минг тоннаси юқори сифатли ингичка толали нав пахтани ташкил этиб, беш йиллик мобайнида шундай пахта етиштириш 1,5 баравар кўпайди. Пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 32 центнерга етди. 40 дан кўпроқ район гектаридан 35—40 центнер, кўпгина колхоз ва совхозлар эса 50 центнер ва ундан ҳам кўп пахта йиғиб-териб олдилар. Мамлакат халқ хўжалиги ўнинчи беш йиллик мобайнида Ўзбекистон деҳқонларидан 28,3 миллион тонна пахта олди, бу эса пландан 700 минг тонна ортиқ бўлиб, аввалги беш йилликдагига қараганда қарийб 4 миллион тонна кўпдир.

Бу йил республика далаларида 3100 та терим транспорт отрядига бирлашган 34 мингта пахта териш машинаси ишлади. Пахта териш техникаси кенг қўлланилганлиги машиналарда илк бор 3,8 миллион тонна пахтани, яъни етиштирилган бутун ҳосилнинг 63 процентини териб олиш имконини берди.

Дала меҳнаткашлари бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришда ҳам юксак натижаларни қўлга киритдилар. 1980 йилда республика колхоз ва совхозлари давлат омборларига бир миллион тонна ёки белгиланган харид ҳажмидан 250 минг тонна кўп дон тўкдилар. Беш йиллик бошидан буён давлатга 5 миллион тонна, яъни пландагига қараганда 1,5 миллион тонна ва тўққизинчи беш йилликдагига нисбатан икки баравар кўп дон сотилди. Маккажўхори ва шоли етиштириш юксак суръатлар билан ортиб бормоқда. Шу йил маккажўхори дони ҳосилдорлиги 166 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 70 центнерни, шоли ҳосилдорлиги эса 84 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 51 центнерни ташкил этди.

Республика сабзавоткорлари, боғдорлари, соҳибкорлари яхши меҳнат қилдилар. Тайёрлов пунктларига ва қайта ишлаш саноати корхоналарига 1 миллион 532 минг тонна сабзавот, 615 минг тонна полиз маҳсулотлари, 131 минг тонна картошка, 362 минг тонна узум ва 253 минг тонна мева маҳсулотлари етказиб берилди. Мамлакатнинг саноат марказлари учун умумиттифоқ фондига 857 минг тонна сабзавот, полиз маҳсулотлари, ҳўл мева ва узум жўнатилди. Бу — пландагидан 100 минг тонна ортиқдир. Республика мева, сабзавот маҳсулотлари харид қилиш беш йиллик планини анча ошириб бажарди. Давлатга каноп сотиш юзасидан шу йилги ва умуман беш йиллик планлар ошириб адо этилди.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш борасида катта ишлар амалга оширилди. Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва харид қилиш муттасил ортиб бормоқда, чорва туёғи ва паррандалар кўпаймоқда.

Эришилган муваффақиятлар — қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш масалалари юзасидан КПСС XXV съездининг, Марказий Комитет 1978 йил июль Пленуми ва шундан кейинги Пленумларининг қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг маслаҳатлари ва кўрсатмаларини амалда рўёбга чиқариш соҳасида партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари олиб борган катта, собитқадам ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг натижасидир.

Қишлоқ хўжалигини машина-механизмлар, ўғитлар, бошқа материал техника ресурслари билан таъминлаган саноат ходимлари, қишлоқ хўжалик авиациясининг учувчилари, тайёрлов ва транспорт корхоналарининг ходимлари ҳамда қардош республикалар — Озарбайжон, Тожикистон, Туркманистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари билан анъанавий социалистик мусобақа пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришда муҳим роль ўйнади. Шаҳарларнинг, район марказларининг меҳнаткашлари, студентлар ва ўқувчилар ҳосилни йиғиб-териб олишда колхоз ва совхозларга катта ёрдам бердилар.

Ҳозирги вақтда қишлоқ меҳнаткашлари пахта ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларининг ҳамма ҳосилини йиғиб-териб олишни тезроқ тугаллаш, келгуси йил ҳосили учун мустаҳкам заминни таъминлаш ва чорва қишловини муваффақиятли ўтказиш учун куч-ғайрат сарфламоқдалар.

Ўзбекистоннинг ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлари, барча меҳнаткашлари КПСС Марказий Комитети 1980 йил октябрь Пленумининг қарорларига амалий иш билан жавоб бериб, партиянинг бўлажак XXVI съездини янги меҳнат зафарлари билан нишонлашга якдиллик билан астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

БЕШ МИНУТДА БИР ТРАКТОР

Тошкент трактор заводининг йиғув цехи. Бош конвейер тинимсиз ҳаракатда. Йиғувчи-слесарлар тез ва чаққон ишлаб, «Т — 28Х4М» ва «Т — 28Х4МС1» маркали тракторларининг рамасини деталь ва узеллар билан тўлдирмоқдалар. Булар уч ғилдиракли ва тўрт ғилдиракли турли хил кўринишдаги «пўлат от»лардир.

Бу қувватли қишлоқ хўжалик машиналарини йиғишда олти бригада иштирок этяпти. Улар учун зарур бўлган деталларни кўтаринки руҳда меҳнат қилаётган бошқа цех коллективлари тайёрлаб беришяпти.

Барча тракторлар ҳеч бир нуқсонсиз республикамиз пахта далаларига жўнатилмоқда. Уларсиз экиш-тикиш, культивация, йиғим-терим ишларини амалга ошириш қийин.

Ҳозирги кунда «Т—28» трактори янги деталлар ва механизмлар билан жиҳозланган. Масалан, лонжерон деган деталь қўшимча мосламаларни мустаҳкамлаш учун, айтайлик пахтани дефолиация қилишда, дори солинган бакни мустаҳкамлашда жуда қўл келади. Тўрт ғилдиракли «Т — 28» трактори юк ташиш транспорти сифатида ҳам фойдаланилади. Бу йил унга пневмотормоз ўрнатила бошланди. Бу эса унга тиркаладиган прицеплар сонини тўрттага етказиш имконини беради, пахтани ташиш ишлари самарадорлигини оширади.

Ҳар беш минутда бош конвейердан битта машина тушириб олиняпти. Ўтган тўққиз ой мобайнида деҳқонларга 17864 та машина жўнатилди. Октябрь ойида пландан ташқари 20 та «пўлат от» тайёрлаб берилди. Албатта, бунда коммунистлар И. Ли, Е. Сотникова, Р. Рихсиев, Н. Чернова, Т. Тўлаганова каби слесарь-йиғувчилар ва бошқа ишлаб чиқариш илғорларининг хизматлари каттадир.

Л. ДИДЕНКО.

АЖОЙИБ МАШИНАНГИЗ УЧУН РАҲМАТ!

Бугунги кунда республика колхоз ва совхозлари эга бўлган барча пахта териш комбайнлари парки «Ташсельмаш» заводи машинасозлари томонидан яратилган. Фақат бу йилги пахта териш мавсумининг ўзида улар 6924 «зангори кема» тайёрлаб бердилар. Шундан юзтаси планга қўшимча тайёрланди.

Замонавий юксак унумли техника тайёрлаб берганликлари учун далаларнинг қаҳрамон меҳнаткашлари ўз дўстлари ва кўмакдошлари бўлган «ташсельмаш»ликларга қизғин миннатдорчилик билдирмоқдалар:

Қадрли ўртоқлар! Қишлоғимиздаги барча болалар «зангори кема»ларни бошқаришни орзу қилишяпти. Бугунги кунда қишлоқ жойларда механизаторлик касби ғоят шарафли касб бўлиб қолди. Бундай иззат-ҳурматга улар сизнинг ажойиб машиналарингиз туфайли эришяптилар.

Бу йил Тошкент, Жиззах ва бизнинг Сирдарё областимизда пахта йиғим-терими асосан машиналар ёрдамида амалга оширилди. Пахтачилик юксак даражада механизациялаштирилганлиги туфайли бу областлар пахта тайёрлаш планини республикада биринчилардан бўлиб бажаришди.

Бугунги кунда бизнинг совхозимизнинг машина парки «ХНП—1,8» маркали подбор терадиган ва уни тозалайдиган пневматик аппарати бўлган пахта териш машинаси билан тўлдирилди. Биз мана шу комбайнларда ишлаш шарафига муяссар бўлдик. Очиғини айтамиз: пахтазорларда бундай машиналарни бошқариш ғоят кўнгилли! Ҳар биримиз бир суткада ўртача 6 тонна пахта ва 2 тонна подбор тердик.

«ХНП—1,8» давлат Сифат белгисига эга. Биз эса бу машиналарда ишлаб, юқори сифатли «оқ олтин» тердик.

Илгари пахта қўлда териларди ва жуда сермеҳнат иш ҳисобланарди. Механизация бу меҳнатни енгиллаштирди ва ёшларнинг бу ишга қизиқишини оширди. Шунинг учун ҳам қишлоқда ёшлар «зангори кема» штурвалини бошқаришни ҳавас қилишади.

Сизларга катта раҳмат, «Ташсельмаш» заводининг қадрли ишчи ва хизматчилари« Ажойиб машиналар ишлаб чиқараётган қўлларингиз асло дард кўрмасин!

А. САИДМУРОДОВ,
А. ҚОДИРОВ,
Сирдарё область Боёвут районидаги 1-«Боёвут» совхозининг механик ҳайдовчилари.

ЭЗГУ НИЯТ БИЛАН

Ўзбекистон пахтакорлари улкан зафар қучдилар. Республикада бирор киши йўқки, бу сафарга ўз ҳиссасини қўшмаган ёки «оқ олтин» теримида бевосита иштирок этмаган бўлсин. Тошкентдаги кўп сонли корхона ва ташкилотлар қатори СССР Енгил саноат министрлигига қарашли 4-Давлат лойиҳалаш институтининг коллективи ҳам республикамиз пахтакорларининг бу улкан ғалабасига муносиб ҳисса қўшди.

Институт пахтакор республикалар учун пахта тозалаш заводлари, пахтани қабул қилиш пунктлари, шунингдек қуритиш-тозалаш цехларини лойиҳалаш бўйича иш олиб боради.

— Фақатгина шу йилнинг ўзида мутахассисларимиз томонидан 60 га яқин қуритиш-тозалаш цехларининг лойиҳалари тайёрланди, — дейди институт директори А. Нурматов. — Коллективимиз бу лойиҳаларда янги технология мосламаларини тезроқ жорий этишга ҳам катта аҳамият беряпти. Бу борадаги лойиҳаларимизнинг кўпчилиги асосида Мирзачўл ва Қарши даштида, Қорақалпоғистон қўриғида янги пахта тозалаш заводлари ва қуритиш цехлари ишга туширилди. Янгидан ўзлаштирилаётган зоналарда ҳам бизнинг лойиҳаларимиз асосида кўпгина пахта тозалаш заводлари қад кўтармоқда.

Институт меъморлари ва инженерлари лойиҳаларни тайёрлашда фан-техниканинг янги ютуқларини ҳисобга олиб, иш юритмоқдалар. Бунда биринчи навбатда технология процессларини такомиллаштириш, қўл меҳнатини енгиллаштириш, пахта толаси сифатини яхшилашга имкон берадиган янги иш жараёнлари кўзда тутиляпти. Натижада пахта тозалаш заводларининг рентабеллиги ошмоқда. Бу институт меъморлари иш самарадорлигини ҳам юксалтиряпти.

4-Давлат лойиҳалаш институти коллективининг бир группаси Бекобод районидаги хўжаликларда бевосита пахта йиғим-теримида иштирок этиб, деҳқонларга яқиндан ёрдам бердилар.

• Эфир тўлқинларида

ҲАММАГА ТАНИШ ҚАҲРАМОНЛАР

Ҳар куни эфирдан таниш музика овози жаранглайди. Жиззах область радиоси ўз программасини бошлайди. Долзарб кунларда эшиттиришда йиғим-терим илғорлари, «оқ олтин» учун бўлган жангда фидокорлик намуналарини кўрсатиб ишлаган қаҳрамонларга программадан катта ўрин берилди. Эшиттиришлардан бири етиштирилган мўл пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда қатнашаётган тошкентликларга бағишланди.

Мавжуда Аҳмедованинг номи радио орқали бутун областга жаранглаб эшитилди. Область марказида туғилган Мавжуда ҳозир Тошкентда истиқомат қилмоқда. У шу ерда турмушга чиқди, «Чевар» тикувчилик бирлашмасига кириб ишлай бошлади. Шу йилнинг октябрь ойида отпускага чиққанда, у баъзи одамларга ўхшаб «қаёққа бораман, нима қиламан» деб ўйлаб ўтирмади. Жонкуяр қиз қишлоққа боришга, «оқ олтин» ҳосилини йиғиб-териб олишда деҳқонларга кўмаклашишга аҳд қилди. Дастлабки кунларда иш унча юришмади. Кейин аста-секин кўникма ҳосил бўла бошлади. У ҳар куни 200 — 220 килограммдан пахта териб, пешқадамлар қаторига қўшилди. Иккинчи ҳафтанинг охирида у энг яхши теримчи деб топилди. Орадан бир ҳафта ўтгандан кейин эса социалистик мусобақа ғолиби бўлди. Уйига қайтаётганида унга пул мукофоти беришди.

Область радиосида қишлоқ хўжалиги институтининг студентлари А. Искандаров, В. Исматуллаев, Н. Қодирохуновлар ҳақида ҳам алоҳида ҳикоя қилинди. Улар пахта териш машиналарини бошқариб, «оқ олтин» йиғим-теримида ўзига хос жасорат кўрсатишди. Машинада пахта теришнинг янги усулини қўлладилар. Бу усулга махсус комиссия томонидан Сифат белгиси берилди. Тажриба-ремонт-механика заводининг меҳнаткашлари ҳам ҳосилни йиғиб-териб олишда фидокорона меҳнат қилиб, пахтакорларнинг таҳсинига сазовор бўлишди. Айрим лойиҳалаш институтларининг коллективлари самарали меҳнат қилишди.

«Зангори кема»лар «оқ олтин» далаларида. М. Нуриддинов фотоси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 4 ноябрь куни Кремлда «Салют-6» — «Союз» комплекси космонавтлари Л. И. Попов ва В. В. Рюминга Ватаннинг юксак мукофотларини топширди.

Мукофотларни топшириш чоғида ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

● Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион кенгашининг Раиси ва Бош министри Бабрак Кармал Ватанига қайтар экан, 4 ноябрь куни Тошкентда тўхтади.

САНЪАТКОРЛАР ВА...

Пахта йиғим-теримининг энг қизғин дамларида колхоз ва совхозларнинг клубларида, дала шийпонларида Тошкент шаҳридан борган кўплаб ижодий коллективлар ижросида куй ва қўшиқлар янгради.

«Наво», «Хайтарма» ансамбллари, «Садо» вокал группаси, «Ўзбекконцерт» ва Ўзбек Давлат эстрадаси коллективлари Тошкент, Фарғона, Самарқанд, Бухоро областларида бўлдилар.

Тошкентлик маданият усталари билан қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида кундан-кунга ҳамкорлик мустаҳкамланиб боряпти.

Жумладан, Горький номли театр коллективи «Чиноз» техникуми — Племсовхоз ходимлари ҳузурига жўнаб кетиш учун ҳозирлик кўряпти. Ўзаро шартномага биноан тошкентлик артистлар бу йилги театр мавсумида қишлоқ меҳнаткашларига ўнга яқин спектакль ва концерт намойиш этадилар.

ҲАВАСКОРЛАР ҲИССАСИ

200 га яқин концерт берилди. Пахта йиғим-терим мавсумида Тошкентдан борган ҳаваскор артистларнинг дала меҳнаткашлари олдида намойиш этган концерт программаси якуни ана шундай бўлди.

«Коммунальник» клуби, Охунбобоев номли, «Союзхлопкомаш» бирлашмасининг, «Трактор» заводининг маданият уйлари раққослари, музикачилари ва қўшиқчиларининг «кичик гастрол»лари катта муваффақият билан ўтди.

Бадиий ҳаваскор артистлар пахта йиғим-терим бошланиши олдидан ташкил этилган «Ўзбекистон комсомоли» агитпоездида ҳам актив иштирок этдилар.

ҲАМИША РУЛДА

Миразиз Акбаров корхонасида ҳам, пахта даласида ҳам ҳамиша пешқадам. У зиммасига олган топшириқни шараф билан бажариб, ҳамкасблари орасида обрў-эътибор қозонган. Шаҳар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли 3-таксомотор паркида меҳнат қилаётган бу шофёр йиллик планни саккиз ой ичида бажариб, Жиззах областидаги Октябрь районининг Охунбобоев номли 30-«А» совхозида «зангори кема» рулини бошқарди.

Бу азамат шофер билан бирга корхонанинг 35 кишилик механизаторлар отряди 30-«А» совхозида ҳашарда бўлди.

— Шофёр-механизаторлар бу мавсумда 1650 тонна «оқ олтин» териб беришга аҳд қилишган эди, — дейди 3-таксомотор парки директори Ҳожиакбар Исмоилович Иброҳимов. — Улар ўз сўзларининг устидан чиқиб, зиммага олинган мажбуриятни ҳам шараф билан адо этишди.

Таксомотор парки коллективининг мазкур совхозга оталиқ ёрдами кўрсатиши анъанага айланган. Мана, тўрт йилдирки, корхона илғор шоферларидан 35 киши совхоз пахтакорларига «оқ олтин»ни «зангори кема»ларда ўз вақтида йиғиштириб олишда ёрдам кўрсатмоқда. Азаматлар ўтган йили 1600 тонналик пахта хирмони уюшган бўлса, бу йил бу рақам 90 тоннага кўпайди.

«ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИ ТАНТАНАСИ

- Олти миллионли марра эгалланди
- *Машинасозлар-дала меҳнаткашларига*
- Деҳқоннинг содиқ мададкорлари
- *Пахтакорлар билан бир сафда*

Бу йил республикамиз пахтакорлари қаҳрамонона меҳнат намунасини кўрсатдилар: улар 6 миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» хирмонини бунёд этдилар. Ўзбек тупроғида ҳеч қачон мана шундай юқори мўл ҳосил етиштирилмаган эди. Бунда албатта тошкентлик машинасозларнинг ҳам муносиб ҳиссаси бордир. Шу муносабат билан мухбиримиз «Союзмашхлопководство» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг бошлиғи ўринбосари Е. ГАЦКЕВИЧга бир неча саволлар билан мурожаат қилди.

ПАХТАЧИЛИККА — ЭНГ ЯХШИ ТЕХНИКА

БИЗНИНГ ИНТЕРВЬЮ

— Евгений Александрович, бу системадаги корхоналар коллективларининг 1980 йил пахта ҳосилини етиштиришдаги ҳиссаси тўғрисида икки оғиз гапирсангиз.

— Мен шу нарса устида тўхтаб ўтмоқчиманки, бу йил ўз планимизга кўра талай ишлар амалга оширилди. Чунончи, «Узбексельмаш» заводи меҳнатчилари экиш-тикиш мавсумига қадар пахтакорларга чигит экувчи сеялкаларни ўз вақтида етказиб бердилар. Худди шу даврда тракторсозлар ҳам қишлоққа ярим йиллик норма ҳисобида «Т-28Х4М» пахтачилик тракторларини етказиб бердилар. Шунингдек, улар графикдан ўзган ҳолда дала меҳнаткашларига пахтани қоп-қанорсиз ташувчи прицепларни жўнатдилар.

Айниқса «зангори кема» яратувчилар ўз меҳнатлари билан ажралиб туришди. Пахта йиғим-терими мавсумига қадар улар юздан ортиқ «14ХВ» маркали тўрт қаторли ва 60 та «ХВБ-1,8» маркали пахта териш машиналарини етказиб бердилар.

— Ҳозирги кунда пахтачилик ишлаб чиқаришни қай даражада механизациялаштирилган!

— Мутахассисларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, ҳозирги кунда пахта етиштиришдаги ишларнинг механизациялаштириш даражаси 81 процентни ташкил этади.

Пахтани йиғиб-териб олиш ва уни етиштириш билан боғлиқ бўлган барча меҳнат жараёнлари учун зарур бўлган машина ва механизмлар тўла-тўкис яратилган ва ишлаб чиқариляпти, деб бўлмайди. Пахтакорлар пахтани йиғиб-териб олиш мавсумида пахта қатор ораларидан бегона ўтларни юлиб олувчи машиналар бўлишини жуда ҳоҳлайдилар. Бироқ бундай машинани ҳали яратиш амалий жиҳатдан мумкин эмас. Бу муаммони агроном-химиклар махсус гербицидларни яратиш билан ҳал этишлари мумкин.

Пахтани териб олувчи комбайнларнинг машина парки йилдан-йилга бойимоқда. Бу йил кузда «ХВН-1,8» маркали машина синовдан ўтди. У 90 сантиметрли қатор ораларидаги ингичка толали пахтани йиғиб-териб олишга мўлжалланган. Келгуси йилдан бошлаб бундай машиналар ялпи ишлаб чиқарила бошланади.

— Тармоқ корхоналарининг ривожланиш истиқболи қандай!

— КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида ўртоқ Л. И. Брежнев қишлоқ хўжалик техникасини ишлаб чиқаришдаги мавжуд қолоқлик сабабларини кўрсатиб ўтди. Бундай камчиликлар пахтачилик машиналари ишлаб чиқаришида ҳам мавжуддир. Бизнинг вазифамиз ўн биринчи беш йилликда ана шу муаммони бутунлай ҳал этишдир. Жумладан, Тошкент трактор заводида прицеп ва тракторлар ишлаб чиқариш бўйича қувватларни янада ривожлантириш, бу ерда юз минг тонна пўлат ва чўян қуймаси учун мўлжалланган қуюв комплексини бунёд этиш белгиланган. Шаҳарнинг жануби-ғарбидаги саноат зонасида «Ташхимсельмаш» заводининг янги ишлаб чиқариш корпуси бунёд этилади. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш» ва агрегат заводларининг реконструкцияси давом эттирилади. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективи қишлоқ хўжалик техникасини тайёрловчи заводлар учун мураккаб бўлган ностандарт агрегат мосламаларини тайёрлаб бермоқда. Яқин вақт ичида шу мақсадда бирлашмага йирик габаритли мосламаларни тайёрлаш бўйича цех қурилишини бошлаймиз.

Замонавий машинасозлик базаси «Союзмашхлопководства» меҳнат коллективларига қишлоқ хўжалик ишларини комплекс механизациялаштириш билан боғлиқ бўлган муҳим муаммоларни муваффақиятли ҳал этиш имконини бермоқда.

ҲАШАРЧИЛАР ҲИССАСИ

— Бугун терадиган пахтамиз кечагидан кўпайса кўпаядики, лекин кам бўлмайди. Келишдикми, йигитлар.

Йигитлар Саиджоннинг гапини маъқуллаб, пахтазор оралаб ишга киришиб кетишди.

Тошкент область Бекобод районидаги «Партия XXV съезди» совхозида ҳормай-толмай меҳнат қилган бу бригада Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Тупроқшунослик ва агрохимия илмий тадқиқот институтининг комсомол-ёшларидан иборат.

Совхоз далаларида ишлаганлардан Тоживой Пардаев, Анвар Хўжаев, Бурхон Аҳмедов, Александр Творин ва Абдураҳмон Раҳматов каби теримчиларнинг ишлари мақтовга сазовор бўлди.

Булардан ташқари, шанба ва якшанба кунги уюштирилган ҳашарларда ҳам институт ходимлари фаол иштирок этишди. Улар Янгийўл районидаги Калинин номли колхозда бўлиб, пахтакорларга яқиндан ёрдам кўрсатишди. Муҳаббат Юсупова, Нушкан Отахонов, Мавжуда Абдуллаева ва Абдуманноп Турсуновлар ҳаммадан кўп пахта териб, меҳнат намуналарини кўрсатдилар.

М. ҒАФУРОВА.

МАШИНАЛАР ҚУВВАТИ ОРТАДИ

Пахта экиладиган майдонлар ортиши, бу муҳим қишлоқ хўжалик экинини етиштириш кўпайиб бориши муносабати билан юксак унумли машина ва механизмлар яратиш масаласи ҳам кескин қилиб қўйиляпти.

Ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида республика пахтакорлари ғоят мўл «оқ олтин» ҳосили етиштирдилар. Бу ҳосилнинг асосий қисми машиналарда териб олинди. Бироқ, йиғим-терим суръати ва сифати янада юқори бўлиши мумкин эди. Бу эса кўп жиҳатдан машиналарга боғлиқ.

СССР 1981 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш давлат плани лойиҳасини муҳокама этишга бағишланган КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев жумладан шундай деди: «Қишлоқ хўжалиги машинасозлиги — ҳозир алоҳида аҳамият касб этган тармоқ ҳамон орқада қолмоқда. Ишлаб чиқарилаётган кўпгина машиналарнинг техникавий даражаси ҳам, шунингдек уларнинг сифати ҳам жиддий эътирозларга сабаб бўлмоқда».

— Бу жуда адолатли ва ўз вақтида айтилган сўздир, — дейди СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводининг бош инженери Ян Борисович Белага. Л. И. Брежневнинг бу танқидий фикрини, биз тошкентлик тракторсозлар биринчи навбатда, ўз ишимизга даҳлдор, деб биламиз. Бизнинг тракторимиз ҳам ҳозирги талабларга тўла жавоб беради, деб бўлмайди.

Бироқ, конструкторторлар бу техникани яхшилаш йўлларини қунт билан излашяпти. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йилида мамлакатнинг пахтакор республикалари «ТТЗ» маркаси бўлган 25 минг трактор олишади. Уларнинг ҳаммаси илгаригиларига нисбатан анча такомиллашган бўлади.

Ижодий фикр эгаларининг изланиши бир неча йўналишда давом этяпти. Бугунги кунда масалан, Ўрта Осиё машина синаш станциясида «Т — 28Х — 4М» маркали трактор кабинасини яхшилаш бўйича инженерлик изланишлари синаб кўрилаяпти. Унинг янги варианти, бошқарув ўрни такомиллаштирилган. Бунда бошқарув ричаглари, приборлар ҳайдовчи учун қулай қилиб ўрнатирилган. Энг муҳими, кабина гермитизация қилинган ва мўътадил ҳаво узатиш системаси билан таъминланган. Бу демак, механизаторлар янада қулай шароитларда меҳнат қилишади, уларнинг иш унумдорлиги ортади. Дарвоқе, янги кабина фақат тракторлар учунгина эмас, балки пахта териш машиналари учун ҳам мўлжалланган.

Узоқ изланишдан сўнг инженерлар группасига «Т — 28Х — 4М» тракторига шестернясимон гидравлик қўшалоқ насос ўрнатилди. Бу янгилик гидрокучлатгич учун привод конструкциясини соддалаштириш имконини берди! Лекин янгиликнинг аҳамияти шу билан чекланмайди. Машина тайёрлашда меҳнат ҳажми анча камаяди, унга қараш осонлашади.

Бу янгиликлар инженерларнинг катта группаси қунт билан олиб борган меҳнат натижасидир. Булар орасида айниқса конструкторлар А. Фролов, В. Фесенко, В. Каверин, В. Галиусов, Г. Гришенко, Л. Цой, синовчилар Г. Котов, Д. Байбурин ва Р. Вагизов алоҳида намуна кўрсатишди. «Т—28Х — 4М» маркали прицепи бўлган тракторнинг олдинги ғилдиракларини такомиллаштириш халқ хўжалигига анча фойда келтиради. Эндиликда трактор ва прицеп ғилдираклари учун битта ступицадан фойдаланилади. Бу меҳнат ҳажмини камайтириш, метални тежаш, машина тайёрлаш нархини арзонлаштириш имконини беради.

Пахта ҳосилини хирмонга ва у ердан пахта тозалаш заводларига ташишда махсус трактор прицеплари қўл келади. Илгариги прицепларнинг кузовлари 13 кубометр эди. Юк ташиш ҳажми ортганда бу камлик қилади. Бу демак ё кўпроқ прицеплар ишлаб чиқариш ёки буларнинг юк сиғимини ошириш лозим. Сиртдан қараганда бунга эришиш мумкин эмас эди. Кузов бортларининг баландлиги лозим бўлган даражада. Лекин шундай бўлса ҳам конструкторлар йўлини топишди. Прицеп бортини худди шу баландликда қолдириб, суриладиган қилишди. Ҳосилни прицепга солганда кузов бортлари гидроцелиндрлар ёрдамида ўз жойига сурилади ва пахтани зичлайди.

Прицеп сиғими эски ҳажми сақлангани ҳолда яна ярмига ортди. Эндиликда кузов ҳажми каттартирилган прицепларнинг дастлабки саноат туркуми ишлаб чиқарилди.

Янги беш йилликнинг дастлабки йилида Тошкент трактор заводи конструкторларининг фикрлари амалда жорий этилади. Пахтазорларга янада замонавий машиналар келади.

В. КОМЛЕВ,
Тошкент трактор заводида чиқадиган кўп нусхали «Тракторостроитель» газетаси редактори.

* * *

СУРАТЛАРДА: конвейерда тракторлар йиғиляпти; 31-цехнинг созловчиси, коммунистик меҳнат зарбдори Василий Коняхин. У мураккаб станокларни созлашда катта тажриба орттирган.

Ю. Игумнов фотолари.

Халқ хўжалиги институтининг студентлари Жиззах область Арнасой районидаги Ю. Фучик номли совхоз деҳқонларига катта ёрдам кўрсатишди.

СУРАТДА: қишлоқ хўжалиги экономикаси факультетининг студенти Шарофат Жумаева. У ҳар куни 100—120 килограмм пахта териб студентлар ўртасидаги мусобақада пешқадамлик қилди.

Е. Ботиров фотоси.

КЎПЛАБ КЕНГ ҚАТОРЛИ СЕЯЛКАЛАР

Бу чиндан ҳам ҳаяжонли манзара. Баҳор офтоби чарақлаб турибди, далада чигит экиш ишлари авжида. Узун-узун эгатлар худди уфққа туташиб кетганга ўхшайди. Шудгорда сеялкалар тиркалган тракторлар гуриллайди. Улар бир сафга тизилиб, худди турналардай қатор-қатор бўлиб боради. Пўрсилдоқ ерга чигит қадашади.

«Узбексельмаш» заводида бу йил экиш мавсумига қадар 6629 та «С4Х—4а—1» маркали кенг қаторли сеялкалар ишлаб чиқарилди. Бу машиналар илгари ишлаб чиқарилганидан анча қудратли. Унга ўрнатилган махсус қисмлар ҳар бир майдоннинг тупроқ ва иқлим шароитларига, чигитнинг физик-механик хоссаларига қараб, турли чуқурликда экиш имконини беради. Бошқача қилиб айтганда, ҳар бир уяга қандай чуқурликда ва қанча миқдорда чигит ташлаш керак бўлса, шунча ташлайди.

Завод конструкторлари ва 4-механика-йиғув цехи коллективи пахта сеялкасини тинмай такомиллаштириб боришяпти. Биз уни тобора унумли фойдаланиш учун қулай қилишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Пахтакорлар даладаги ҳосилни йиғиб-териб олишлари биланоқ техникани янги экиш мавсумига тайёрлашади. Улар билан бирга биз ҳам бу ишга киришамиз. Умуман олганда эса бизнинг йиғув конвейеримиздан сеялкалар бутун йил давомида тушириб олинади.

Ҳозир цех коллективи партия XXVI съезди шарафига зарбдор вахтада турибди. Улуғ Октябрнинг 63 йиллиги арафасида беш йилликнинг якунловчи йили планини муддатидан аввал бажаришга аҳд қилдик. Ҳар бир ишчи ўз юксак социалистик мажбуриятларини бажараяпти.

Р. РЎЗИЕВА.
«Узбексельмаш» заводи 4-цехи пармаловчиси.

ТЕМИР ЮРАК БАРДАМ УРМОҚДА...

«Госкомсельхозтехника»нинг Қўйлиқдаги тажриба-ремонт механика заводида трактор моторларига иккинчи ҳаёт бахш этилади. Бу ерда, мотор цехида ҳар бир «пўлат юрак» ажратилиб, бўлакларга бўлинади, ювилади, тозаланади. Бу ишларнинг ҳаммаси механизациялаштирилган. Ҳар бир иш жойига транспортёр ўрнатилган. Агар бирор «тор жой» пайдо бўлса, рационализаторлар албатта уни бартараф этиш учун ўзларининг таклифларини киритадилар. Бу билан меҳнат унумдорлигини оширадилар.

Йил бўйи ремонтчиларнинг иши қайнайди. Деҳқонлар хоҳ экишга, хоҳ йиғим-теримга ёки бошқа дала ишларига тайёргарлик кўрсаларда бу ерда доимо иш қизғин. Чунки қишлоқ хўжалигининг барча ишларида тракторлар иштирок этади.

Мана, бир неча йилдирки, цех аҳли коммунистик меҳнат коллективи деган номни оқлаб келяпти. Корхонада шундай тартиб ўрнатилган. Бузилган моторларни деҳқонлар областлардан бу ерга олиб келишади. Бу ерда эса ўша заҳоти ремонт қилинган мотор билан алмаштириб берилади. Қишлоқдан келганларнинг ҳаммаси ишни тез ва соз битириб берган завод ремонтчиларидан миннатдор бўлмоқдалар. Чунки дала ишларида ҳар бир минут ғаниматдир.

Шу йилнинг ўтган ўн ойи мобайнида завод меҳнатчилари 6 мингтадан зиёд трактор моторларини қайта тикладилар. Бу шунча «касал» тракторларнинг далада ишлашини таъминланади, демакдир.

• *Қишлоққа—самарали ёрдам*

Чўлга сув келади

Республикамизнинг қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳар йили пахтадан ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил етиштиришмоқда. Бунда ирригация бўйича давлат махсус конструкторлик бюроси коллективи яратган машиналар ҳам катта роль ўйнайди. Айниқса янги мелиоратив техника тупроқ ичидан ва остидан суғориш имконини берди.

Коллективнинг бутун конструкторлик фаолияти суғориш зонасидаги, энг муҳими пахтачиликдаги ирригациялаш-мелиоратив ишларини механизациялаш масалаларини ҳал этишга қаратилган. Қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги ишлаб чиқаришида бир қатор янги асбоб-ускуналар ва ирригация машиналари комплекслари жорий қилинди ва бажарилди. Жумладан, ёпиқ горизонтал дренажлардан фойдаланиш ва уларни қуриш учун «ЭД—3,0» ва «ЭД—3,0А» маркали дренаж ётқизувчи машиналар, ички хўжалик суғориш тармоқларини тозалаш учун «ВК— 1,2» ва «КН—0,6» маркали канал тозаловчи машиналар ишлаб чиқарилмоқда. Планлаштириш ишларини механизациялашни планлаштирувчи машиналар ёрдамида амалга оширилмоқда. Ерни суғориш зоналарида ана шундай машиналардан 25 мингтадан ортиғи ишламоқда.

Шўрхок ерларни ювиш учун махсус машиналардан фойдаланилмоқда. Сувни бундай жойларга етказиб бериш йирик сув манбаларидан сузувчи насос станциялари ёрдамида амалга ошириляпти. Қувурларни ётқизиш учун мўлжалланган технологик мосламалар ишлаб чиқилди ва тайёрланмоқда.

Ҳозирги кунда ирригация бўйича Давлат махсус конструкторлик бюроси мутахассислари яратган машина конструкциялари мамлакатнинг 16 та заводида тайёрланмоқда. Тўққизинчи беш йилликда улардан 28,2 минг дона ишлаб чиқарилган эди. Ўнинчи беш йилликда бу 59,8 минг донани ташкил этади. Уларнинг фойдаланишдан олинган умумий иқтисодий самараси қарийб 330 миллион сўмни ташкил этди. Ўн биринчи беш йилликда ана шундай машиналардан 80 мингтасини ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Конструкторлик бюроси коллективи СССР ва Ўзбекистон ССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Кўргазмасининг доимий иштирокчиси саналади. Бу ерда яратилган машиналар бир неча марта халқаро виставкаларда намойиш этилиб, юксак баҳо олган.

Э. ПЕРМАН,
ТошДУ студенти.

ЎУМУМХАЛҚ ДАЪВАТИГА ЖАВОБАН

Республикамиз партия ва ҳукуматининг Мурожаатига жавобан Тошкент Давлат маданият институти коллективи ҳам ҳар йилги анъаналарига содиқ қолганлари ҳолда Сирдарё областининг Ильич райони пахта далаларида юксак меҳнат намунасини намойиш қилдилар.

Институтнинг бунёдкор студент-ёшларидан ташкил топган бригадалари чўл бағрида янги ташкил этилган Ғафур Ғулом номли пахтачилик совхози пахтазорларида республикамиз улкан «оқ олтин» хирмонига ўзларининг 600 тонна сифатли дурдоналари билан ҳисса қўшдилар.

— Институтимиз аҳил коллективи, — деб ҳикоя қилади олий ўқув юрти ректори, профессор Х. Ш. Абдусаматов, — пахта йиғим-терим кампаниясида юксак муваффақиятларни қўлга киритди.

Дарҳақиқат, Тошкент Давлат маданият институти коллективи Сирдарё области ҳамда Ильич райони бўйича меҳнат қилаётган олий ўқув юртлари ўртасида ташкил қилинган мусобақада ғолиб чиқиб, кўчма Қизил байроқ ва пул мукофоти билан тақдирланди.

Институт комсомол ёшларидан ташкил этилган бригадалар ўз олдиларига қўйган социалистик мажбуриятларини сидқидилдан адо этдилар.

— Маданият институти студентларининг беминнат ёрдамидан ғоятда мамнунмиз, — дейди совхоз ишчилари. — Бундай меҳнатсевар, интизомли мададкорларга минг маротаба раҳмат деса арзийди. Совхозимиз планининг бажарилишида азамат студентларнинг ҳам арзигудек улушлари бор.

Тошкент Давлат маданият институти студентлари ва педагоглар коллективи яқинлашиб келаётган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллиги, КПСС XXVI ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XX съездлари шарафига фидокорона меҳнат қилиб, қўшимча мажбуриятни ҳам бажардилар.

С. АЛИМОВ,
Тошкент Давлат маданият институти ўқитувчиси.

ДАЛАДА КЎЧМА САВДО ДЎКОНИ

Тушки пайтда «Уч қаҳрамон» совхозининг дала шийпонида темир йўл транспорти институтининг студентлари тўпланишди. Уларнинг ҳаммаси тушгача фидокорона меҳнат қилдилар ва энди бир зум бемалол дам олишлари мумкин. Худди шу пайтда кўчма савдо дўкони уларга зарур бўлган буюмларни олиб келиши зарур эди. Мана, машина ҳам келди.

Ленин райпишчеторгининг ана шундай бешта кўчма савдо дўкони бутун пахта йиғим-терими мавсумида Жиззах областининг Октябрь райони йўллари бўйлаб савдо қилдилар. Кўчма дўкон ходимлари Ҳамид Олимжон ва Охунбобоев номли совхозларда меҳнат қилаётган физкультура ва фармацевтика институтлари студентларининг қошида бўлдилар.

Ғилдиракли кўчма савдо дўконларини савдо ходимлари йиғим-теримда иштирок этаётган Ленин райони ҳашарчиларига хизмат қилиши учун уюштирган эдилар. Фақат бу йилги йиғим-терим мавсумида Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг савдо бошқармаси 40 та кўчма савдо дўкони уюштирди. Пахтакорлар учун саноат ва озиқ-овқат товарларидан қарийб 2 миллион сўмлиги ажратилди.

МУНОСИБ ҲИССА

Тошкент алоқа политехникуми коллективи ўн йилдан зиёд вақт давомида Жиззах областининг Дўстлик районидаги М. Дадажонов номли совхоз билан мустаҳкам алоқада бўлиб келмоқда. Техникум студентларининг бевосита кўмаги билан совхозда телефон станцияси ўрнатилиб, хонадонлар тўла телефонлаштирилди. Билим юрти ўқитувчилари эса ҳар йили йиғим-терим мавсумида механизаторларга терим агрегатлари ремонтига ёрдам бериб келишади.

Бу йил ҳам техникумнинг 1100 дан ортиқ студентлари йиғим-терим мавсумини ўзларининг қадрдон совхозларида ўтказишди. Уларнинг ёрдами туфайли совхоз давлатга пахта сотиш планини 15 октябрдаёқ уддалади.

— Студентларнинг терган пахтаси бир ярим минг тоннадан ошиб кетди. — Мен терган 2 тонна «оқ олтин» эса, — дейди II курс студенти Жамила Сафарова, — Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллик тўйига туҳфам бўлади.

С. ИКРОМОВ.

СУРАТДА: алоқа политехникуми II курс студенти Ж. Сафарова. Автор фотоси.

ДЕҲҚОННИ ЎЙЛАБ

«Узоргтехдорстрой» тресги коллективи ҳеч қачон деҳқонларнинг катта ишларидан четда қолмаган. Чилонзор район партия комитети белгилаган тадбирларга биноан, биз қишлоққа оталиқ ёрдами кўрсатиш бўйича ўз аниқ планимизни ишлаб чиқдик. Унинг бажарилиши партбюро мажлисларида мунтазам муҳокама этилиб, у ёки бу ишни кучайтириш бўйича тадбирлар белгиланади.

Бир неча йилдирки, трест Бўка районидаги Тимирязев номли колхозга оталиқ қиляпти. Трест мутахассислари бу йил социалистик мусобақа бўйича кўргазмали агитация воситаларини тайёрлашди. Лекин энг муҳим ишимиз пичан тайёрлашда, пахта ҳосилини йиғиб-териб олишда қатнашганимиз бўлди.

Бу йил район партия комитети бизнинг кучимиздан энг қолоқ участкаларда фойдаланишга қарор қилди. Масалан, Паркент районидаги «Бўстон» колхози пичан тайёрлашда судралиб қолди. Чилонзор район партия комитети биздан бу хўжаликка ёрдам беришни сўради. Коллектив бу илтимосга дарров «лаббай» деб жавоб берди ва эртаси куниёқ асосан комсомол - ёшлардан иборат бўлган, КПСС аъзоси В. Колесников бошчилигидаги 50 киши хўжаликка бориб, дағал хашак тайёрлашга киришди. 20 кун мобайнида улар совхозга 200 тонна сомон тўплаб беришди. Бу ишда айниқса инженерлар Х. Хўжаев, А. Муратов, К. Орифжонов, комсомоллар В. Багауддинова, О. Анинкова ва бошқалар намуна бўлишди. Яхши маданий-маиший шароит яратиш қишлоқ жойларида ишловчиларнинг унумли меҳнат қилишида муҳим аҳамиятга эга. Бу иш билан одатда трест бошқарувчисининг ўринбосари В. Гушин бошчилигидаги группа шуғулланади. Улар белгиланган жойга олдиндан бориб, маъқул жой танлашади, караватлар, телевизорлар қўйишади, овқатланишни ташкил этишади. Иссиқ тушлик бевосита одамларнинг иш жойига етказиб берилади. Бу вақтни тежаш имконини беради ва меҳнат унумдорлигига ижобий таъсир кўрсатади.

Трест коллективи Тошкент областининг хўжаликларига сабзавот ва мева тайёрлаш учун бир неча марта борди.

Жиззах область Арнасой районидаги оталиғимиздаги 2-совхоз участкаларини телефонлаштиришда ёрдам беришни илтимос қилди. Лекин хўжалик телефон аппаратларига ҳам, коммутаторларга ҳам эга эмасди. Шунда диспетчерлик хизмати бўлимининг Ю. Арбузов бошлиқ мутахассислари ишга киришишди. Улар эски телефон аппаратларини ремонтдан чиқариб, ўз чизмалари бўйича коммутатор монтаж қилишди. Кейинги ишлар қийин бўлмади. Тез вақт ичида хўжалик телефон алоқасига эга бўлди.

Коллективимиз республика ҳукуматининг Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашларига мурожаатини зўр ҳаяжон билан кутиб олди. Бекобод районидаги «Ленинград» совхозига 50 киши бориб, 10 тоннадан ортиқ пахта терди.

Б. ШАЙХОВ,
«Узоргтехводстрой» республика тресги бошқарувчиси, республикада хизмат кўрсатган ирригатор.

САЛОМАТЛИК ҲАҚИДА СУҲБАТЛАР

ШИФОКОР ҚАБУЛИДА

ШАМОЛЛАШДАН БОШЛАНАДИГАН ХАСТАЛИК

Шамоллаш касалликлари (юқори нафас йўллари катари, фарангит, бронхит бронхопневмония, крупоз пневмония ва бронхиал астма) кузда ва қишда кўп учрайди. Бу касалликларнинг пайдо бўлишига иқлим шароитлари —ҳавонинг тез-тез ўзгариб туриши, намгарчилик сабаб бўлади. Ўпка яллиғланиши касаллигининг 89 проценти одам совқотганда, ташқи ҳарорат кескин ўзгарганда, одам шамоллаб қолганда ривожланади. Одам шамоллаганда дармони қурийди, боши оғрийди, тумов бўлади, иситмаси чиқади, иш қобилияти пасаяди.

Ўткир тумов —юқори нафас йўлларининг энг кўп учрайдиган касалликларидан биридир. Кўпинча организм совқотганда одам қаттиқ тумов бўлиб қолади. Оғизнинг қуриши, бурундан иссиқ нафас чиқиши, аксириши, ҳароратнинг 37 даражагача чиқиши касалликнинг дастлабки аломатлари ҳисобланади. Орадан бир неча соат ўтгач, бурундан сувга ўхшаш тиниқ сув ажралади. Ўткир тумовда бош оғирлашиб, оғрийди.

Ўткир фарангит — ютқин шиллиқ пардасининг яллиғланиши аксари процесснинг бурун ва халқумдан пастга тарқалиши сифатида пайдо бўлади. Ўткир фарангитда оғиз қурийди, ҳалқум қирилиб оғрийди ва ютиш қийинлашади. Лак-лук қизариб бўртади ёки сал шишади. Ҳарорат меъёрида бўлади, баъзан у бир оз кўтарилади. Беморнинг умумий аҳволи унча ёмон бўлмайди. Ўткир фарангит кўпинча ангинага айланиб кетади.

Ҳиқилдоқнинг ўткир яллиғланиши (ўткир ларингит) — кўпинча юқори нафас йўлларининг ўткир катарида пайдо бўлади. Одатда касаллик баданнинг совқотиши натижасида пайдо бўлади. Ўткир ларингитда ҳиқилдоқ қизаради, товуш хириллаб дағал бўлиб қолади, бемор аввал қуруқ йўталади, кейин балғам ташлайди. Беморнинг аҳволи яхшиланади. Кейинроқ боши оғрийди ва ҳарорат кўтарилади. Ўз вақтида даво қилинса, касаллик тез ўтиб кетади.

Ўткир бронхит — одатда тумовдан бошланиб, рангитга, ларингитга, трахеитга ва бронхитга айланади. Совуқ ва нам иқлимли мамлакатларда ўткир бронхит билан кўпроқ оғрийдилар. Организмнинг жуда совқотиб кетиши, совуқ ҳавони нафасга олиш бронхитнинг пайдо бўлишига шароит яратади. Бронхитнинг асосий аломати аввал қуруқ йўталиб, орадан бир неча кун ўтгач балғам ташлаш ҳисобланади. Балғамда шиллиқ, сероз шиллиқ ва сероз йиринг бўлиши ўпканинг яллиғланганидан дарак беради. Бемор қаттиқ йўталади, йўталдан қизаради ёки кўкариб кетади, ҳоли қурийди. Ўткир бронхит енгил ва оғир турда кечиши мумкин.

Клиникага бемор келди. У бошининг оғриши, қийналиб нафас олиши, кучсиз йўтал ва дармонсизликдан шикоят қилади. Беморнинг иситмаси бор эди. Аниқланишича, у касал бўлмасидан олдин кечаси алламаҳалгача ишлаган экан. Кундузи ҳаво иссиқ бўлгани учун устки кийимини ечиб қўйган ва кечқурун салқин тушишида иссиқроқ кийиниб олиш ўрнига совуқ сувда чўмилган. Организми ҳароратнинг бундай кескин ўзгаришига ўрганмаганидан у ўткир бронхит бўлиб қолган.

Касаллик даволаш бошланганидан 1— 8 кун ўтгач тузалади. Касалликка ўз вақтида даво қилинмаса, сурункали турга айланиб кетади ва у бир неча йилларга чўзилиб, вақт-бевақт қўзғаб туради. Йўталиб балғам ташлаш, ҳансираш, лоҳаслик, меҳнат қобилиятининг пасайиши сурункали бронхитнинг асосий аломатидир. Бундай аломатлар пайдо бўлиши биланоқ врачга боришни унутманг. Бронхитнинг олдини олиш учун совқотмаслик, организмни чиниқтириш зарур. Шунингдек, шаҳарлар ва корхоналарда ҳавонинг чанг, зарарли газлар билан ифлосланишига қарши гигиена тадбирлари ўтказиш бронхитнинг олдини олишда катта аҳамиятга эга.

Бронхопневмония — ўпка тўқималарининг зарарланиши — яллиғланиш процесси бронхлар ва уларнинг жуда майда тармоқлари — бронхиолаларга ўтиб кетганда пайдо бўлади. Бронхопневмония мустақил касаллик сифатида ва бошқа касалликларнинг асорати сифатида пайдо бўлиши мумкин. Касаллик аста-секин бошланади, унинг барча аломатлари аниқ бўлмайди. Тўхтовсиз йўтал тутади ёки хуруж қилиб, бемор шилимшиқ, йирингли, кўкимтир рангли балғам ташлайди. Ҳарорат бир неча кун давомида аста-секин кўтарилиб боради. Беморни дарров ўринга ётқизиб, врач чақириш керак. Чунки касалликнинг ҳамма аломатлари фақат юқори нафас йўлларининг катари эмас, балки ангина ва вирусли гриппга ҳам ўхшайди. Бемор аста-секин соғая бошлайди.

Крупоз пневмония — ўткир инфекцион аллергик касалликдир. Крупоз пневмониянинг асосий қўзғатувчиси пневмококк ва стафилококк ҳисобланади. Организмнинг жуда совқотиши натижасида унинг инфекцияларга чидами сусаяди, табиий имунитет пасаяди, бронхлар йўлларининг иши бузилади. Кўз ва баҳор ойларида ҳароратнинг тез-тез ўзгариб туриши ва ҳаво нам бўлгани учун крупоз пневмония кўп учрайди. Бундан ташқари чарчаш оқибатида организм реактивлигининг ўзгариши, заҳарланиш, алкоголь, нормал меҳнат ва турмуш шароитининг бузилиши ва бошқа кўнгилсиз омиллар касалликка сабаб бўлади. Крупоз пневмония билан турли ёшдаги кишилар, кўпроқ 18 — 40 ёшдаги одамлар касалланади. Касаллик бирдан титраб-қақшаш билан бошланади. Шундан кейин қаттиқ иситма олади. Ҳарорат 39 —40 даражагача етади.

Касалликнинг биринчи соатларида биқинда оғриқ туриб, нафас олганда зўраяди, қуруқ йўтал жуда азоб беради. Бемор жуда лоҳас бўлиб, ўринга ётишга мажбур бўлади. Крупоз пневмония билан касалланган беморни касалхонага ётқизиш керак. Касални тўғри ва яхши парвариш қилиш даволашнинг муҳим қисми ҳисобланади. Бемор ўринда қимирламай ётиши, у ётган жой ҳавоси тоза бўлиши керак. Касалга енгил сингадиган, лекин қувватли, айниқса, С витаминига бой овқат (чой, кофе, мева шарбатлари, қаймоқ, тухум, шўрва, майда тўғраб пиширилган гўштлар) бериш керак. Крупоз пневмония агар ўз вақтида даво қилинса, эсон-омон ўтиб кетади.

Бронхиал астма — инфекцион-аллергик касаллик бўлиб, бронхлар ўтказувчанлигининг бузилиши натижасида пайдо бўлади. Астма касалининг хуружига ташқи омиллар, организм реактивлигининг ўзгариши сабаб бўлиши мумкин (нам, совуқ иқлим, заҳ хона, шамоллаш касалликлари). Бронхиал астма хуружи тутганда бемор кўкрагида сиқилиш ҳиссини сезади ва нафас олиш қийинлашади. Одатда касаллик кўпинча кечаси тўсатдан тутиб қолади. Бунда бемор қаттиқ ҳансирайди. Унинг нафас олишини сал енгиллаштириш мақсадида каравот ёки столни ушлаб тираниб туради ёки уларга суянади. Хуруж пайтида бемор қисқа нафас олади, жуда секин нафас чиқаради. Беморнинг юзи кериб кетади. У баъзан хириллаб, чийиллаб, хуштак чалганга ўхшаб нафас олади. Хуружнинг охирига бориб бемор йўталиб, шилимшиқ балғам ташлайди.

Чиниқишдан мақсад организмни мунтазам равишда совуққа ўргатишдир. Чиниқишни аста-секин бошлаш керак. Аввал ҳаво ваннаси қабул қилиш керак, кейин баданни ҳўл сочиқ билан ишқаб артиш, ундан кейин эса душда ва очиқ сув ҳавзасида (кўл, дарё, ҳовуз) чўмилиш керак. Ҳар куни ҳўл сочиқ билан баданни ишқаб артиш баданни чиниқтиришнинг энг осон йўлларидан биридир. Қишда ҳарорат камида 18 даража бўлган хонада, ёзда эса очиқ ҳавода бу ишни қилиш мумкин. Сув ҳарорати дастлаб 30 —32 даража бўлиши керак. Кейин аста-секин 20 даражагача пасайтирилади. Бир парча нам дағал газлама ёки халта билан аввал қўл, оёқ, кейин бутун тана ишқаб артилади, сўнгра қуруқ сочиқ билан бадан қизаргунча ишқаланади. Қўл ва оёқлар бармоқлардан гавдага томон артилади. Оёқни 2— 3 минут совуқ сувга (18 даража) солиб ўтириш ҳам фойдали. Кейин товонни қизаргунча артилади.

Чиниқишни бошлашдан олдин врач билан маслаҳатлашиш лозим. Фақатгина врач одамнинг ёшини, организмнинг хусусиятларини ва касбини ҳисобга олган ҳолда тўғри маслаҳат бериши мумкин.

Саломатликни ва организмнинг ҳимоя кучларини мустаҳкамлаш учун чиниқишнинг зарурлигини тушуниш муҳим. Дастлабки пайтда баданни қунт билан ҳўл сочиқда ишқаб артиш, совуқ душ қабул қилиб туриш кабилар бора-бора одатга айланиб қолади. Йил бўйи муттасил чиниқиш керак. Ҳар қандай ёшдаги одам ҳам аста-секин чиниқса бўлади. Саломатлиги яхши бўлган одамларга радио орқали бериладиган гимнастика машғулотларини бажариш тавсия этилади. Бу гимнастика машғулотларини физкультурани жуда яхши биладиган методистлар олиб боради, унинг соғлиққа катта фойда беришини тажриба кўрсатяпти.

Ҳаво ванналарини йил бўйи хонада, баҳорда, ёзда ва кузда эса очиқ ҳавода, соя да қабул қилиш мумкин. Ҳаво ваннасидан кейин баданни қўл билан, енгил ёки юмшоқ чўтка билан ишқаласа яхши бўлади. Ҳаво ваннасини ётган, тикка турган ва юриб турган ҳолда қабул қилиш мумкин.

Сув процедуралари (муолажалари) ҳаво ваннасига қараганда яхши наф беради.

Аввало баданни сочиқни ҳўллаб артишдан бошлаш керак, кейин душ қабул қилишга ўтиш, ундан кейин эса очиқ сув ҳавзаларида чўмилиш керак. Зотилжам бўлган беморга яқинлашмаслик керак, чунки касаллик ҳаво-томчи йўли билан юқиши мумкин. Иш кунини тўғри ташкил қилиш, рационал овқатланиш, уйни ва ишхонани доим шамоллатиб туриш зарур. Бурун орқали нафас олиш керак. Нафас органлари сурункали касалликларининг олдини олишда ичкилик ичиш ва чекишга қарши курашиш муҳим аҳамиятга эга. Бемор спиртли ичимликларни ичишни ва чекишни ташламаса, бутунлай шифо топмаслигини айтиб қўйиш керак. Маиший турмуш шароитларини яхшилаш, ҳавони мусаффо қилиш юқорида айтиб ўтилган касалликларнинг олдини олишда катта роль ўйнайди.

Н. ҚОСИМОВ,
медицина фанлари кандидати.

СЎРАГАН ЭКАНСИЗ...

ЁҒ БЕЗЛАРИ ФУНКЦИЯСИ БУЗИЛСА...

Нега бошда қазғоқ пайдо бўлади? Қазғоқдан қандай қутулиш мумкин?

С. Садриддинов, студент.

Қазғоқ кўпинча себорея касаллиги билан бирга пайдо бўлади. Ёғ безлари функцияси бузилганда себорея касаллиги юзага келади, бунда тери ёғи жуда кўп ажралади. Себорея касаллигига одамнинг жисмонан толиқиши, асабнинг зўриқиши, эмоционал стресс, нерв системаси, эндокрин безлар касалликлари сабаб бўлади. Одам углеводларни, мол ёғини, шўр нарсаларни кўп еганда тери ёғи ажралиши кўпаяди. Шунинг учун дерматолог ва косметолог врачлар себорея касаллиги бор кишиларга сервитамин таомлар ейишни, ширинликларни, ёғли ва шўр овқатларни эса камроқ тановул қилишни тавсия қиладилар.

Ёғли себореяда тери тангачалари бир-бирига ёпишиб кетади ва терига маҳкам ўрнашиб қолади, сочнинг ранги ҳунуклашиб кетади, бир-бирига ёпишганидан тутам-тутам бўлиб қолади. Бундай сочни ҳафтада бир марта ҳар қандай атир совун ёки ёғли соч учун чиқарилган шампунь билан ювиш керак.

Қуруқ себореяда соч мўрт, ранги хира, қуруқ бўлади. Бош териси майда тери тангачалари билан қопланади, сочни тараганда тўкилади. Бундай сочни кўпи билан икки ҳафтада бир марта ювиш керак, бунда яхшиси «Ланолиновое», «Косметическое» совуни ишлатиш лозим.

Бош ювишдан бир соат олдин бош терисига сал илитилган ўсимлик мойи суртиш тавсия этилади; дорихоналарда сотиладиган қариқиз ўти мойи (репейное масло)ни шу мақсадда ишлатса ҳам бўлади. Шуни эсда тутингки, қирма темираткида, псориаз (пўстлоқли темиратки)да, тери силида ва бошқа касалликларда ҳам тери пўст ташлайди. Шунинг учун қазғоқ пайдо бўлганда дерматолог врачга борган маъқул. Врач қазғоқ нима сабабдан пайдо бўлаётганини аниқлайди ва қазғоқдан қутулиш йўлини айтиб беради.

Баъзи маълумотларда қазғоқнинг юқумли экани ҳақида сўз юритилади. Гарчи тахмин қилинаётган қўзғатувчининг касаллик пайдо қилиши тўла исботланмаган бўлса-да, шароит қулай бўлганда (жумладан себореяда) тери касаллигини юзага келтириши ҳеч гап эмас. Шунинг учун врач назоратида даволаниб бўлгандан кейин бош кийим, тароқ, сочга тутиладиган чўтканинг янгисини сотиб олган маъқул. Бу нарсалар ҳар бир кишининг ўзида алоҳида бўлиши керак.

М. ОРИФЖОНОВА тайёрлаган.

Авиасозлар маданият саройининг «Парвоз» ашула ва рақс ансамбли Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бағишлаб янги концерт программасини тайёрлади. Ана шу программа байрам кунлари самолётсозларга ва уларнинг оила аъзоларига намойиш этилади. СУРАТЛАРДА: чапда — ёш ижрочилар телевизион конкурсининг лауреати С. Шарипов ва аккордиончи Р. Абдураимов; ўнгда — раққосалар Д. Мўминова ва З. Қозоқбоева.
В. Сироткин фотолари.

Акмал Икромов районига қарашли 33-ЖЭКда маҳаллий аҳоли билан ишлаш яхши йўлга қўйилган. Бу ерда махсус хона ажратилган бўлиб, меҳнаткашлар унда бўш вақтларини унумли ўтказадилар. Хонада турли-туман тўгараклар ташкил этилган. Айниқса музика ва бичиш-тикиш тўгаракларининг иши диққатга сазовордир.
СУРАТДА: бир группа ёш китобхонлар болалар хонасида ташкил этилган кутубхонадан ўзларига керакли адабиётларни танлаб олишяпти.
Р. Альбеков фотоси.

И. Печерникова

ҚАЛБ САХОВАТИ

«Уйга қайтганимизда ҳамма эшитилган гаплар миямизни чулғаб оларди. Хаёл суриб, ана шу тоғлар, дарёлар ва у ерда яшовчи кишиларни кўриб тургандай бўлардик».

Маълумки, революциядан илгариги классик гимназия ўқувчилардан жуда кўп куч-ғайрат талаб қиларди. Ўқиш вақтининг деярли ярми қадимий тилларга ажратиларди, бу тилларни ўрганиш, ёдлаш, муттасил машқ қилиш талаб этиларди. Шунинг учун ҳам ҳар бир синфда ўзлаштиролмаган кўпгина гимназистларнинг ўқишни ташлаб кетиши тасодифий эмас эди. Ўша пайтдаги халқ маорифи министри Д. А. Толстой математика, физика ва табиатшунослик болалар онгини материализм билан заҳарлайди, деб ҳисобларди ва шу боисдан бу предметларга ўқув вақтининг атиги ўн олти проценти ажратиларди. Аммо Илья Николаевич болаларда шу фанларга қизиқишни ривожлантирарди. Болалар гимназияда жуда яхши шуғулланибгина қолмай, оталари тавсия этган илмий китобларни ҳам ўқирдилар. Бу китоблар рўйхати жуда катта эди. Ота билан она катта фарзандларининг математикага ва физикага оид мураккаб масалаларни ечишга, химиявий тажрибалар, табиатшунослик бўйича экспериментлар ўтказишга бўлган қизиқишларини қўллаб-қувватлашарди. Масалан, Александр Ильич химияни Менделеев китоблари бўйича ўрганиб, хусусий дарс берди ва ёзги ошхонада химия лабораторияси жиҳозлаш учун пул ишлади.

Анна Ильинична гуманитар фанларни чуқур ўрганарди. Ольга гимназия программасидан ташқари адабиёт, математика ва табиатшунослик билан кўп шуғулланарди. Дмитрий Ильич ҳам гимназия йилларида табиий фанларга қизиқарди: махсус китобларни ўқир, ҳашаротлар коллекцияси тўплар эди.

Ҳамма болалар кўп ўқишарди. Ота билан она улар рус классиклари ва чет эл бадиий адабиётининг классиклари, шунингдек атоқли танқидчилар, публицистларнинг асарлари билан яхши танишишларини кузатиб борардилар. Ота ва она болалар учун обуна орқали олинадиган журналларни улар мунтазам ўқишларини ҳам назорат қилардилар.

Н. К. Крупскаянинг айтишича, болалар ўқилган китоблар мазмунини яхши англаб олишлари учун Илья Николаевич кўп иш қиларди. Бу эса ўз самараларини берди. Василий Андреевич Калашниковнинг эслашича, Володя ниҳоятда яхши, онгли равишда ўқирди. Ота-оналари китобларни танлаб беришар ва болаларнинг китоб ўқишларига раҳбарлик қилишарди. Владимир Ильичда китоб ўқиш иштиёқи умрининг охиригача сақланиб қолди. Болалар ўқиш орқали хилма-хил билимларни барвақт олишар ва умумий ривожланишга эришишарди.

Илья Николаевич ва Мария Андреевна болаларининг ҳар бири ҳозир нима ўқиётганини билишар, ўқилган китоб ҳақида гаплашишни унутишмас эди. Володянинг синфдоши П. Персиаников бундай деб хотирлайди: «Биз у билан деярли бутун оқшомни китоб ўқиб ўтказардик... Илья Николаевич бизнинг ёнимизга тез-тез кириб турар ва Толстой асарларини ўқиётганимизни кўриб, ўқилган китоб ҳақида Володя ва мен билан суҳбатлашарди».

Оила аъзолари бўш вақтларида ҳар хил шеърлар, викториналар, топишмоқларни топишни яхши кўришарди, бу эса зеҳнни, топқирликни ривожлантирар, хотирани ишлашга, эътиборни оширишга, энг муҳими эса, ўйлашга мажбур этарди. Отаси болаларни шахмат ўйнашга жуда эрта ўргатган эди. Анна Ильинична бундай деб ёзган эди: «Володя отаси ва акаси Саша билан шахмат ўйнарди. Биз, қизлар, камроқ ўйнардик. Шу нарса эсимдаки, бир кузда отам билан биз, учта катта бола тўрт кишилик шахматга жуда қизиқиб кетиб, кечқурунлари алламаҳалгача шуни ўйнаб ўтирар эдик...»

Дастлабки пайтларда фақат Илья Николаевич ютиб чиқарди, лекин у кейинчалик катта қизига ва ўғилларига таслим бўлишга мажбур бўла бошлади. Дмитрий Ильичнинг ҳикоя қилишича, бир куни Илья Николаевич ҳадеб ютқизаверганидан кейин тунда Сашанинг хонасига чиқиб, унинг шахмат ўйини бўйича қўлланмасини олиб тушган ва уни бутун тун бўйи ўқиб чиқиб, секингина яна жойига олиб бориб қўйган. Катта ўғли билан навбатдаги «жангда» ота ўзини анча дадил ҳис қилган. Бундан у ўз маҳоратини оширишда болалари учун ўрнак бўлишни истагани кўриниб турибди. Улар ҳар бир ишда доимо олға интилиш кераклигини кўришсин. Аммо бунда бошқа ният ҳам бор эди: ота шахматни ақлни қайрайдиган ўйин деб ҳисобларди ва кучли рақибга айланиб, болалари ўйин вақтида мияларини яхши ишлатишларини истар эди. Илья Николаевич ўғиллари учун ўйин мураккаблашиб боргандагина қизиқарли бўлиб қолишини тушунарди. Ўн беш яшар Володя заифроқ рақиблар билан ўйнаганида олдиндан ёки пиёда, ёки ҳатто асапини бериб қўярди ва «Ўйлаш, курашиш, қийин аҳволдан чиқиш керак эмас, экан, баравар куч билан ўйнашнинг нима қизиғи бор»—дерди.

Шунинг учун ҳам Илья Николаевич бир куни (бу воқеа 1885/86 йил қишида, отасининг вафотидан сал илгари бўлган эди) ўғлига бундай деган эди: «Сен Володя шахматда мени юта бошладинг, энди фалончи билан танишиб, у билан ўйнашинг керак».

Илья Николаевич айтган киши Симбирскда энг уста ўйинчи ҳисобланарди. Шу тарзда, отаси Володянинг миясини кўпроқ зўр бериб ишлатишни истаган эди.

Ульяновларнинг ҳамма болалари музикага, китобларга, математикага, тилларни ўрганишга қизиқишарди, мумкин қадар кўпроқ иш қилишга интилишиб, ўз маҳоратларини муттасил такомиллаштириб боришарди. Масалан, Александр бир кеча-кундузда ўн олти соатдан кўпроқ ишлай олмаслигидан афсусланарди. Ҳақиқатан ҳам у студентлик йилларида ўн олти соатлаб ишларди. Ота ҳам, опа ҳам болалар чарчаб қолишади, деб сира ташвиш тортишмасди. Улар ёш организмнинг жуда катта имкониятларига ишонишган, ақл ҳам худди бадан сингари доимо машқ қилиб, чиниқиб бориши керак деб ҳисоблаган бўлса керак. Ота-она болаларнинг ақлий машғулотлари билан зўр бериб шуғулланишлари сайрларга чиқиш, очиқ ҳавода ўйнаш, чўмилиш, чана учиш, жисмоний машқлар билан қўшиб олиб борилиши ҳақида, болалар тўғри овқатланиши ва нормал ухлашлари ҳақида ҳам ғамхўрлик қилашарди. Каникул вақтида болалар яхши дам олишар ва кўп кўнгил очишарди. Улар ақлий меҳнат билан жуда кўп шуғулланишларига қарамай иш қобилиятларини йўқотмаганликларининг, кучдан тоймаганликларининг сабаби шунда бўлса керак.

Бунда кўп жиҳатдан саранжомлик ,ўқув ишининг юксак маданияти, иш хонасининг барча зарур нарсалар билан ускуналанганлиги ёрдам берган бўлса керак.

Анна Ильинична В. Д. Бонч-Бруевичга ҳикоя қилиб беришича, Володянинг шуғулланиши учун алоҳида столи бўлган, сўнгра унга китоб шкафини ҳам ажратиб беришган. «У ҳамма ёқни озода тутар, китоблар муқовасига газета ўраб қўярди. Унинг дафтарларида ҳамма нарса батартиб ёзилган бўларди. Бир куни у сиёҳдонга тушиб қолган нарсани олиб ташлаётганида дафтар варағига катта доғ тушиб қолди. Бу уни жуда хафа қилди.

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

[Давоми бор].

ТО СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

С. ҲОШИМОВ: Улуғ Ватан урушининг учинчи группа инвалидиман. Енгил автомобиль олишга имтиёзим борми?

Жавоб: Улуғ Ватан урушининг қайси группа инвалиди бўлишидан қатъи назар, оёқлари шикастланган (ишламайдиган) инвалидлар район социал таъминот бўлимидан ўзлари учетда турган поликлиникага йўлланма оладилар ва инвалидлик группасини белгилаш ҳақида 88-форма тўлдирадилар. Поликлиника врачлар консультацион комиссияси (ВКК) инвалидга енгил автомобиль бериш тўғрисида қарор чиқаргандан сўнг инвалид шаҳар врачлар меҳнат эксперт комиссиясига (ВТЭК) юборилади. ВТЭК қарори билан инвалидга бепул «Запорожец» енгил автомобили берилади.

Агар Улуғ Ватан уруши инвалидлари пулларига енгил автомобиль олмоқчи бўлсалар, ишласалар — иш жойидан, пенсияда бўлсалар —район ижроия комитетига мурожаат қилишлари мумкин.

* * *

А. ҚАҲҲОРОВ: Поезд ва самолёт билетлари студентларга арзон нархда сотилади. Шаҳарлараро қатнайдиган автобусларда қатнашда ҳам шундай имтиёздан фойдаланиш мумкинми?

Жавоб: Ҳа, студентлар юртларига ёки ишлаб чиқариш практикасига бориш ва қайтишларида поезд ва самолёт билетларидан имтиёзли фойдаланадилар. Лекин уларга шаҳарлараро автобус маршрутларида қатнашда бундай имтиёзлар берилмаган. Улар шаҳар ичида қатнайдиган автобус маршрутларида қатнаш учун ойлик абонементларни имтиёзли сотиб олишлари мумкин.

* * *

Б. ТУРСУНОВ: Совет Армияси сафидан запасга бўшатилганлар янги иш жойида маошларидан бир йилгача фарзандсизлиги учун ҳақ ушлаб қолинмайди, деб эшитдим. Шу тўғрими?

Жавоб: Бундай эмас. Совет Армияси сафидан запасга бўшатилган ёки 18 ёшга тўлган эркаклар ишга жойлашгандан кейинги ойдан бошлаб улар маошларидан даромад солиғи каби, фарзандсизлик учун ҳам ҳақ ушлаб қолинади.

ТОШКЕНТ ГАРНИЗОНИ БОШЛИҒИНИНГ БУЙРУҒИ

1980 ЙИЛ 7 НОЯБРЬ ПАРАДИ ТЎҒРИСИДА

§ 1

1980 йилнинг 7 ноябрида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигини нишонлаш муносабати билан Тошкент шаҳрининг В. И. Ленин майдонида соат 10.00 да Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг парадини ўтказиш белгиланган.

Парадни Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник Ю. П. Максимов қабул қилади.

Қўшинлар парадига команда бериш менга буюрилган.

§ 2

Қисмлар командирлари тасдиқланган расчётга мувофиқ белгиланган вақтда линейкаларни юборсинлар ва қўшинларни парадга олиб чиқсинлар.

Кийимлар формаси — ёзлик, парадли.

§ 3

Артиллерия салюти менинг кўрсатмамга биноан Берилсин.

§ 4

В. И. Ленин майдонида тартибни сақлаш бўйича умумий раҳбарликни Тошкент гарнизонининг ҳарбий коменданти полковник Е. П. Моцак зиммасига юклайман.

Генерал-майор Г. СТРЕЛЬЦОВ.
Округ қўшинлари қўмондонининг ўринбосари, Тошкент гарнизони бошлиғи.

Олимпиада чемпионининг режалари

Ута оғир вазндаги штангачилар ўртасида Москвада ўтказилган ёзги олимпиада ўйинларининг ғолиби Султон Раҳмоновни олимпиада мавсумининг асосий мусобақалари тугаган бўлсада, ҳали ҳам машқ залидан топиш мумкин. ТАСС мухбири Ю. Хромов Москвадан Днепропетровск олимпиада резервларини тайёрлаш марказига телефон қилиб, олимпиада—80 нинг энг кучли чемпионига бир неча савол билан мурожаат этди.

—Ғалаба келтирган олимпиада стартларидан сўнг вақтингизни қандай ўтказяпсиз?

— Днепропетровскка қайтиб келганимдан сўнг ўзимга тўрт кун дам бердим, бешинчи куни эса машқ залига чиқдим. Ҳозир нагрузка Москвадаги ўйинларга тайёргарлик олдидаги каби оғир эмас, албатта, лекин улар менинг тренерим Эдуард Бровконинг ҳам фикрича, зарур тайёрликни сақлаб туриш имконини беради. Аммо бу мен бутун кунимни машқларга сарф қиламан, деган гап эмас, албатта. Мен табиат қучоғида бўлишга, Днепр қирғоқларида ов қилиб юришга вақт топдим.

Оилада ҳам юмушим кўп. Етти яшар ўғлим Тоҳир спортга ихтисослаштирилган мактабнинг биринчи синфига ўқишга борди. У гимнастика билан шуғулланади. 12 яшар қизим Таня (у ҳам спорт билан шуғулланади) олдин ёш сузувчилар мусобақаларида қатнашарди, энди эса каратэ секциясига қатнамоқда. Иккаласи ҳам яхши ўқишади.

— Сиз, олимпиада чемпиони Москвадаги ўйинлардан сўнг биринчи марта қачон мусобақа майдонига чиқмоқчисиз?

—Менингча, декабрь ойида Испанияда жаҳон кубоги учун ўтказиладиган биринчи мусобақада содир бўлади. Ташкилотчилар олимпиада чемпиони бўлган барча штангачиларга таклифномалар юборганлиги сабабли, бу мусобақалар жуда қизиқарли ўтиши керак.

—Янги—1981 йилда қандай режаларингиз бор?

—«Измайлово» олимпиада залидаги ғалабадан сўнг мен дарҳол ўз жаҳон рекордимни даст кўтаришда 202,5 килограммгача етказиш, 250 килограммлик штангани силтаб кўтариш билан Василий Алексеевнинг жаҳон ютуғидан юқори натижага эришиш истагини айтган эдим. Мен бу марраларга олимпиададан кейинги йилда эришишга интилмоқдаман. Бундай натижаларни аввало 1981 йилнинг мен учун асосий бўлган турнирлари—май ойида Новосибирскда бўладиган СССР чемпионатида ёки сентябрда Франциянинг Лилла шаҳрида ўтказиладиган жаҳон ва Европа биринчилигида кўрсатиш мумкин бўлади. Шуни таъкидламоқчиманки, ҳозир оғир атлетика натижаларининг юксалиши даврини бошидан кечирмоқда ва спортнинг шу тури бўйича мўлжаллар тўғрисида ҳозирдан бирор сўз айтиш қийин.

—Сиз кимларни асосий рақибингиз деб ҳисоблайсиз?

—Менинг билишимча, Василий Алексеев машқ қилишини давом эттирмоқда. Болгария командасида ҳам кучли, ёш оғир вазнли штангачилар бор. Сўнгги Европа биринчилигининг кумуш совриндори, лат егани учунгина олимпиада мусобақасида қатнаша олмаган Евгений Поповни эслаш кифоя. Афсуски, мен ҳозир юксак унвон учун курашишга тайёр бўлган бирорта ҳам оғир вазнли спортчимизнинг номини айта олмайман. Бизда ажойиб атлетлар бор, албатта. Мисол учун мамлакатнинг сўнгги чемпионатида иккинчи ўринни олган киевлик Анатолий Писаренкони олиб кўрайлик. У ҳар жиҳатдан етук, лекин унинг натижалари ҳозирча юқори эмас. У, ҳеч сўзсиз, кўпроқ ишлаши ва мусобақаларда тез-тез қатнашиб туриши керак.

(ТАСС).

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/XI да **Нодирабегим** (11.00, 15.00), 6/XI да **Абу Али ибн Сино** (11.00, 15.00).

МУҚИМИИ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 5/XI да **Тўйдан олдин томоша** (11.00 15.00), 6/XI да **Ҳижрон.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **катта байрам томошалари** (19.30).

КИНО

5 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«МУЗ УСТИДА РЕВЮ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ОКТЯБРЬ ШУЪЛАСИ» — **Восток.**

«УЛУҒ ОКТЯБРЬ» — **С. Раҳимов номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОКЕАНДАГИ ОДАМЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Санъат саройи** (11, 13, 14, 15, 16.30, 18.15, 20.00), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **Дружба** (12, 14.30, 17.30, 20.00, телефон 66-15-75).

«ГУГУРТ ИЗЛАБ» — **Дружба** (тоқ соатларда), **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ҚАЙНОНА» — **Восток** (тоқ соатларда).

«СЕНИНГ ЗАМОНДОШИНГ» — **Искра** (17, 19.45, телефон 39-14-59).

6 НОЯБРДА

ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«РЕВОЛЮЦИЯ ПОЕЗДИ» — **Нукус.**

«МУЗ УСТИДА РЕВЮ» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли.**

«ЦИРК ЧИРОҚЛАРИ» — **Москва.**

«РЕВОЛЮЦИЯ СОЛДАТИ» — **Янгиобод.**

«УЛУҒ ОКТЯБРЬ» — **С. Раҳимов номли.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ОКЕАНДАГИ ОДАМЛАР» — **Чайка** (жуфт соатларда, телефон 77-06-20), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Санъат саройи** (11, 14, 15, 16.30, 18.15, 20,00), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-14-61).

«МОСКВА КЎЗ ЁШЛАРИГА ИШОНМАЙДИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги номли** (12, 16, 20.00) телефон 33-44-52), **Дружба** (12, 14.30, 17.30, 20.00, телефон 66-15-75).

«ГУГУРТ ИЗЛАБ» — **Дружба** (тоқ соатларда), **Мир** (тоқ соатларда, телефон 91-08-30), **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ГАПЛАШИБ ОЛАЙЛИК, АКА...» (2 серияли) — **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ЧОПАРЛАР ШОШМОҚДАЛАР» — **Ҳамза номли** (жуфт соатларда, телефон 91-10-51) **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда).

«ГАГАРАЛАР ОВОЗИ» — **Тинчлик** (тоқ соатларда, телефон 53-86-07).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

8 ноябрь соат 17.00 да СССР биринчилиги учун

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «ЗЕНИТ» (Ленинград) **командалари ўртасида**

ФУТБОЛ

ХУШБЎЙ ТАРОВАТ

КЎНГИЛ СУЙМИШ АТИРЛАР... БАЪЗИЛАР УЧУН БУ — КУЧЛИ ВА ХУШТАРОВАТ «КРАСНАЯ МОСКВА», БОШҚАЛАР УЧУН — ЁЗГИ ЎРМОН ГУЛЛАРГА ЧУЛҒАНГАН ЎТЛОҚЛАРНИ ХОТИРАГА СОЛУВЧИ НОЗИК БЎЙЛИ «ЛЕСНОЙ ЛАНДИШ»ДИР.

Атирлар аёллар учун ҳамма вақт кўнгил розидаги совғадир. Бу фақат ҳозирги кунлардагина эмас, албатта...

Сиз бу хушбўй исларга қачон асос солинганини биласизми?

У бизга асрлар оша етиб келган. Ҳатто қадимий ассурийлар бундай хушбўй мойларни тана ва сочларигагина эмас, балки устки кийим-бошларга ҳам суртганлар. Форсийлар эса хушбўй модда билан тўлдирилган махсус ғилофларни энгакларига боғлаб юрганлар. Римда хушбўй суртмаларни машҳур хассомларда — термаларда сотганлар...

Ўрта асрларда парфюмерия маҳсулотлари ишлаб чиқариш беқиёс даражада ўсди. Ана шу даврларда Венециянинг бой-бадавлат хонадонларида махсус хоналар пайдо бўлди. Хонага махсус столча қўйилган, бўлиб, унда хушбўй моддалар билан тўлдирилган кўпдан-кўп яшиклар ва қутичалар мавжуд бўлган. Бойвучча венециялик аёллар ўзларининг кўп вақтларини ана шундай хонада ўтказганлар ва бу ерга махсус кўйлак-пеньюар кийиб келишган.

Дунёда биринчи парфюмерия фабрикаси XVII асрда Флоренцияда очилди. Шундан 100 йил вақт ўтгач Кельнда шу шаҳар шарафига номланган «Кельн» хушбўй сувлари билан савдо қилина бошланди. У Францияда ниҳоятда шуҳрат қозонди ва у французча «одеколон» («Кельн суви») деб атала бошлади.

Россияда бу цитрус бўйли одеколон «Тройной» деб юритила бошлади. Рус «тройной одеклон»и Петербургда ишлаб чиқарилиб жаҳонда кенг шуҳрат қозонди.

Ҳозирги вақтда мамлакатимизда 700 дан зиёд номда атирлар, одеколонлар, парфюмерия наборлари, хушбўй сувлар ишлаб чиқарилмоқда.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР!

Сизларни атирлар ва одеколонлар харид қилиш учун «ТАШПРОМТОРГ» МАГАЗИНЛАРИГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

ДИҚҚАТИНГИЗНИ МАМЛАКАТИМИЗ ТУРЛИ ФАБРИКАЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРАЁТГАН БИР НЕЧА НОМДАГИ ПАРФЮМЕРИЯ МАҲСУЛОТЛАРИГА ҚАРАТМОҚЧИМИЗ:

Сюрприз қутичалар: «ОЛИМПИАДА — 80», «СТРЕЛИ АМУРА», «ГОЛУБИЕ ҚУПОЛА», «ШИПР», «ПРАЗДНИЧНАЯ»;

Атирлар — «ЖЕЛАЮ СЧАСТЬЯ», «МИЛОЙ ЖЕНЩИНЕ», «ОЛЬВИЯ», «ҚРАСНИЙ ЦВЕТОК», «ДЕМОН»;

Одеколонлар — «ДОСТОН», «ЛУЧНИК», «СОЛНЦЕ», «РАЛЛИ», «ВАНА ТООМАС», «ЛЕЛЬ».

Савдода чунончи, ҳавасмандлик атирлари, компактли упалар, тирноқлар учун лаклар, лаб бўёқлари, қовоқга суртиш учун бўёқлар бор.

ТАШПРОМТОРГНИНГ СОВҒАЛАР МАГАЗИНЛАРИДАН ҚУЙИДАГИЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИШ МУМКИН:

Электробритвалар:

«НЕВА—201» (баҳоси —29 сўм), «МИКМА» (баҳоси —31 сўм), «ХАРЬКОВ»— 22М» (баҳоси 18 сўм), «ЧАЙКА —2» (баҳоси—16 сўм 50 тийин);

Соч оладиган асбоб «ЧАРОДЕЙКА».

«ТУРИСТ» **термобигудиси**, «ВОРОНЕЖ» **электробигудиси.** Савдода шунингдек, металга зарб қилинган совға буюмлари, амалий санъат—панно (бўйра чўплардан, ёғочдан ишланган)-лар, миллий дўппилар, рўмоллар, дуррачалар, шарфлар, чунончи жинси, бўз, шим трикоси, табиий ва сунъий шойи, хон атлас газмоллари ва астарлик газмоллар кенг ассортиментда мавжуд.

ТАШПРОМТОРГ МАГАЗИНЛАРИ АДРЕСЛАРИНИ ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ:

42—«Совғалар»—Халқлар дўстлиги проспекти, Чилонзор массиви, 5 квартал;

48—«Бахт»—Ш. Руставели кўчаси, 110-уй;

99—«Совғалар» —Луначарское шоссеси, 123-уй.

МАГАЗИНЛАРИМИЗГА МАРҲАМАТ ҚИЛИНГ!

ТАШПРОМТОРГ.

«УЗТОРГРЕКЛАМА» телепрессгаентлиги.

БАЙРАМ ДАСТУРХОНИНИ ҚАНДАЙ ТУЗАМОҚЧИСИЗ?

Байрамга тайёргарлик уй бекаларининг кўп вақтини олади. Яъни уйни йиғиштириш, мазали таомлар тайёрлаш ва торт пишириш лозим бўлади.

Албатта, ҳар бир уй бекаси ўз қандолат пишириш маҳорати билан тасанно деган мақтовга эришишни, дўстлар ва қариндошларни ўз торти билан меҳмон қилишни, дастурхонни ўзи тайёрлаган ранг-баранг таомлар билан тузашни жуда ҳам истайди. Аммо буларнинг ҳаммаси учун вақт тиғизлик қилади.

Ана шундай вақтда моҳир усталар тайёрлаган тайёр маҳсулотларни сотиб олиш нур устига нур бўлиб тушади: «ДИЛОРОМ», «СКАЗКА», «СЮРПРИЗНИЙ», «ПОДСНЕЖНИК» тортлари.

ҚУЙБИШЕВ РАЙПИШЧЕТОРГИ МАГАЗИНЛАРИДА

тортлар, шарқ ширинликлари, карамель, балиқ ва сабзавот консервалари, янги сабзавотлар ҳамма вақт кенг ассортиментда мавжуд.

Моҳир уй бекаси қўлида бир банкача балиқ консерваси — бу мазали салат ва паштет демакдир. Ҳурматли уй бекалари, бизнинг рецептларимиздан фойдаланингиз. Сизнинг байрам дастурхонингиз консервалаштирилган ставрида паштети ва скумбрия мазали салати билан безанади.

«ЁҒДАГИ СКУМБРИЯ»ДАН САЛАТ

Қайнатилган картошка, сабзи ва ҳўл сабзавотлар юпқа бўлакчаларга бўлиб қирқилади, кўк нўхот билан аралаштирилади. Скумбрия гўшти банкадан ажратиб олинади, бўлакча-бўлакча қилиб қирқилади. Масаллиқларнинг ҳаммасига майонез қўшилади, банка ичидаги ёғли шўрвадан ҳам қўшилади, Салат салатдонга ғарам ҳолида жойлаштирилади, устига балиқ бўлакчалари, тухум бўлакчалари қўйиб безатилади.

Бир консерва банкага (250 г)— учта картошка, иккита тузланган помидор, бир бош сабзи, уч ош қошиқ кўк нўхот, бир бош пиёз, икки дона тухум, ярим банка майонез (100 г).

«СТАВРИДА» ПАШТЕТИ

Обдон қайнатиб пиширилган тухум ва пиёзни майда қилиб тўғралади, эритилган сирни йирик қирғичда қирғичланади, ставрида гўштини унча катта бўлмаган бўлакчаларга қирқилади. Таъбга қараб майонез қўшилади. Сўнг ҳаммаси бирга қориштирилади.

Бир банка «ёғдаги ставрида»га — уч-тўрт дона тухум, бир дона эритилган сир, бир бош пиёз.

ҲУРМАТЛИ ЎРТОҚЛАР!

СИЗЛАРНИ ҚУЙБИШЕВ РАЙПИШЧЕТОРГИ МАГАЗИНЛАРИГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

Савдода — янги карам, картошка, пиёз, тарвуз, мариновка қилинган бодринг ва помидор, бақлажон икраси, узум, олма, томат шарбатлари, «ёғдаги скумбрия», «томатдаги скумбрия», «ёғдаги ставрида», «томатдаги ставрида», «ёғдаги сардина» каби балиқ консервалари ҳамда «Бриз» ва «Волна» балиқ паштетлари мавжуд.

Кондитер бўлимларида «Дилором», «Сюрпризний», «Сказка», «Подснежник» тортлари, конфет ва карамеллар, шарқ ширинликлари — новвот, парварда, ҳолвалар билан савдо қилинмоқда.

ЙИРИК МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСЛАРИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1-Новомосковский кўчаси, 26-уй.

8—«Светлана» — Комсомол 40 йиллиги кўчаси (М. Горький майдони);

12—Бабушкин кўчаси, 46-уй;

14—«Белорусь» — Луначарское шоссеси, 50-уй;

18—2-Шимоли-Шарқ массиви, Савдо маркази.

21 — «Трактор-йиғув заводи» турар-жой массиви:

26 — Икромов кўчаси, 3-уй;

27—Қорасув турар-жой массиви, 11-уй;

37—Луначарское шоссеси, 131-уй;

66—«Дарҳон»— Пушкин кўчаси, 86-уй;

70 — М. Горький проспекти, 111-уй.

ҚУЙБИШЕВ РАЙПИШЧЕТОРГИ.

БАЙРАМГА СОВҒАЛАР

Совға кишиларга қанчадан-қанча қувонч бахш этади! Совға каттами ё кичикми бўлмасин, у кишиларга билдирилган ҳурмат, эътибор рамзи ҳисобланади!

7 НОЯБРЬ БАЙРАМИ ЯҚИНЛАШМОҚДА.

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР, СИЗЛАРНИ

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИГА

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

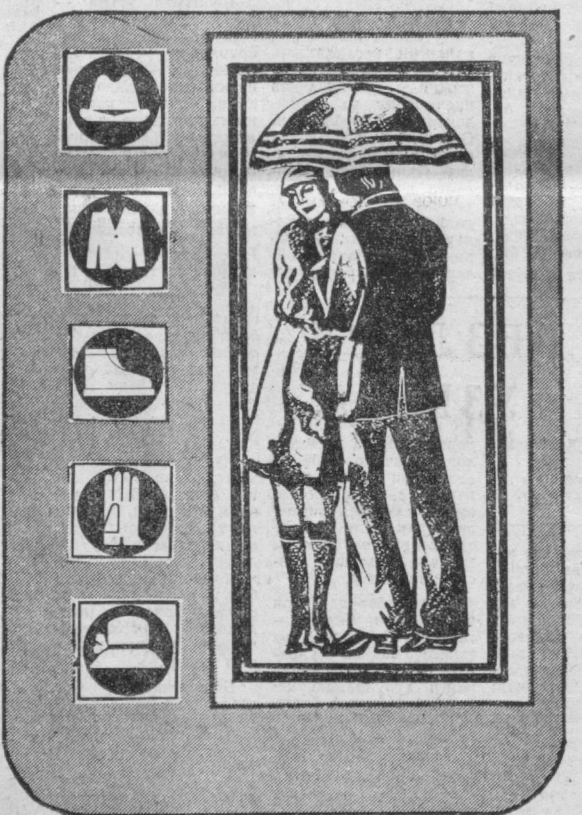

Бу ерда шу кунларда универмагнинг ҳамма бўлимларида байрамолди савдоси кенг йўлга қўйилган!

Трикотаж бўлимидан қуйидагиларни харид қилишингиз мумкин:

Турли фасон ва рангдаги аёллар кофталари—баҳоси 30—50 сўм;

аралаш ва сидирға рангли жемперлар. Баҳоси—17 сўм 50 тийин; **оқ, нейлон ва капрон ацетат толадан тўқилган рангли кўйлаклар.** Баҳоси—9 сўм 50 тийин, 13 сўм;

зангори жун матодан тайёрланган спорт костюмлари. Баҳоси—60—73 ва 96 сўм;

зангори, қора жун матодан тайёрланган ёқасиз нимча ва кўйлаклар. Баҳоси—30—70 сўм;

шимлар, гамашлар (13 сўм 80 тийиндан 23 сўм 38 тийингача).

ПОЙАФЗАЛЛАР БЎЛИМИДА

Польша халқ республикаси, Грузия, Ўзбекистон ва Литвада тайёрланган пойафзаллар қўйилган:

астари иссиқ қўнжли ботинкалар. Баҳоси—23, 50 сўм;

жигарранг кузги туфлилар. Баҳоси — 16, 17 сўм 50 тийин;

иссиқ астарли ярим ботинкалар. Баҳоси—18 сўм;

очиқ жигарранг этиклар. Баҳоси—47 сўм;

ўрта пошнали қизил рангли туфлилар. Баҳоси—10 сўм 80 тийин;

Қора амиркон этиклар. Баҳоси—62 сўм;

микропор тагчармли, қора, қишки иссиқ астарли этиклар. Баҳоси—39 сўм 90 тийин, 45 сўм;

юпқа хром маҳсилар. Баҳоси—15 сўм;

Кавушлар—баҳоси—10 сўм;

Барча ёшдаги болалар учун кўплаб хилма-хил ботинкалар, полуботинкалар, туфлилар, спорт тапочкалари, кигиз этиклар, боғичли шиппаклар, гусарлар этиги сотувга қўйилган.

Теле ва радиотоварлар бўлимида оқ-қора ва рангли тасвирдаги «Славутич Ц—202», «Рекорд—312» ва «Рекорд— 339» телевизорлари, «Мелодия—103» электрофони қўйилган.

Харидингиз бароридан келсин!

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ

ҲУРМАТЛИ ХАРИДОРЛАР!

ТАШОБУВЬТОРГ БАЙРАМГА ВА ҲАР КУНИ КИЙИШ УЧУН МАВСУМИЙ ПОЙАФЗАЛЛАРНИ СИЗЛАРГА ТОРТИҚ ЭТАДИ

ТУФЛИСИЗ ЛИБОС ЛИБОС ЭМАС, ЯНГИ ТУФЛИЛАР СИЗНИНГ ЭНГИЛ-БОШИНГИЗГА БАЙРАМОНА ТУС БЕРАДИ, КАЙФИЯТИНГИЗНИ ЧОҒ ЭТАДИ.

Тошкент, Қўқон, Фарғона, Чирчиқ, Янгийўл, Андижон пойафзал фабрикалари ишлаб чиқарган замонавий модель ва фасонлардаги, енгил ва бежирим, қулай ва пишиқ-пухта тикилган янги пойафзалларни Сиз Ташобувьторг магазинларидан харид қилишингиз мумкин. Қуйидагилар савдода мавжуд:

Аёлларнинг ўрта ва паст пошнали кузги туфлилари;

Аёлларнинг лакланган ва чармли баланд пошнали туфлилари;

Аёлларнинг баланд пошнали хром этиклари;

чармбоп резина, хромдан тикилган эркакларнинг полуботинкалари;

болалар учун полуботинкалар;

таги чармли қиз ва ўғил болаларнинг туфлилари;

болаларнинг иссиқ хром ва газмол этиклари;

энг кичкинтойлар учун таги чарм гусар этиклари, ботинкалари, туфлилари;

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСЛАРИНИ МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

1—Киров кўчаси, 23-уй;

2—Кафанов кўчаси, 106-уй;

3—4—турар-жой шаҳарчаси, Лисунов кўчаси, 2 квартал, 47-уй;

4—Шевченко кўчаси, 13«а»-уй;

5—Жарқўрғон кўчаси 35-уй;

6—Истиқбол кўчаси, 2-уй (Қўйлиқ массиви);

7—Новомосковский кўчаси, 17-уй;

9—2—Сельмаш проезди, 5-уй;

13—Юсупов кўчаси, 119-уй;

15—22—Навоий кўчаси, шаҳар ярмаркаси;

17—Навоий кўчаси, марказ—4, 11-уй;

19—М. Горький проспекти, 2/27-уй;

20—Строительная кўчаси, 1-уй, уйсозлик комбинати;

23—Ш. Руставели кўчаси, 43-уй;

27—1—Қорақамиш массиви, Ҳасанов кўчаси, 13-уй;

28—Ш. Руставели кўчаси, 144-уй;

30— Фарҳод кўчаси, шаҳар ярмаркаси;

32—Қатортол кўчаси, 6 квартал;

33—Навоий кўчаси, шаҳар ярмаркаси;

34—Юнусобод массиви, Аҳмад Дониш кўчаси, А—1, 55-уй.

ТАШОБУВЬТОРГ.

УЗТОРГРЕКЛАМА. **ТЕЛЕПРЕССАГЕНТЛИГИ**

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

5 НОЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.15 «Яшарган чўл». Телевизион ҳужжатли фильм. 18.50 Қалмиқ АССР Давлат «Тюльпан» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Телевизион ҳужжатли фильм. 19.45 «РСФСР халқ артисти Л. Гурченко ижросида уруш йиллари қўшиқлари». 20.20 «Сўна». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 21.30 «Время». 22.15 Футбол бўйича кубок эгаларининг кубоги учун. «Динамо» (Тбилиси) «Уо Терфорд» (Ирландия) Тбилисидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.00) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

22.00 «Қишлоқ янгиликлари». 23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Гандбол бўйича СССР чемпионати. Эркаклар. «Гранитас» (Каунас) —МАИ (Москва). Каунасдан олиб кўрсатилади. 23.50 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.15 Кўрсатувлар программаси. 18.20 «Зангори филча». Болалар учун мультфильм. 18.30 «Тенгдошларнинг ижоди». 19.00 КПСС Марказий Комитети Октябрь пленуми қарорлари — ҳаётга! «Тошкент тўқимачилик комбинати: Беш йиллик якунлари». 1-кўрсатув (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Ҳаёт формуласи». «Ўзбектелефильм» премьераси. 20.00 «Байрам мушоираси». 20.30 «Ахборот». 20.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар Наима Пўлатова ва Икромжон Бўронов концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.15 «Қора консулнинг ҳалокати». Бадиий фильм. 23.45 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги. 24.00 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 Янгиликлар. 20.25 Эстетика. «Санъатнинг синфийлиги, партиявийлиги ва халқчиллиги». 20.55 Реклама. 21.15 «Қонун қўриқчилари». 21.45 Сиртдан ўқиётган студентлар учун. Физика. 22.45 «Қўшиқчи». Ижодий портрет (рус.).

7 НОЯБРЬ — ЖУМА

УЛУҒ ОКТЯБРЬ СОЦИАЛИСТИК РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 63 ЙИЛЛИГИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.50 «Москва». Кинокўрсатув. 10.05 «Революция қўшиқлари». 10.45 «Инсон. Ер. Коинот». 11.30 «Улуғ Октябрь Совет шоирларининг шеърлари. 12.05 «СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари». 12.45 Москва. Қизил майдон. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. Кўрсатув тугагач — Пионерларнинг байрам концерти. 15.30 «Ляля, Руслан ва унинг дўсти Саня». Телевизион бадиий фильм премьераси. 16.35 «Цирк майдонида». 17.10 «Октябрь». Бадиий фильм.

18.50 «Голубой огонёк». 21.30 «Время» информацион программаси. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши ҳақида репортаж. 22.45 «Театр учрашувлари».

Марказий телевидениенинг тўртинчи программаси

23.00 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 23.15 Телевизион ҳужжатли фильм. 23.30 «Совет тасвирий санъатида тарихий-революцион мавзу». 24.00 Москва кўрсатувларининг охири.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

9.45 «Тошкент наҳори». Манзарали фильм. 9.55 Тошкент. В. И. Ленин номли майдон. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва Тошкент шаҳар меҳнаткашларининг намойиши. Кўрсатув тугагач— «Мактаб манзаралари». Фильм-концерт. 12.45 Москва. «Қизил майдон. Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши. Кўрсатув тугагач — Пионерларнинг байрам концерти.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.15 «Бор эканда, йўқ экан, асалари бор экан». Болалар учун мультфильм. 18.20 «Янгра, қўшиғим». Байрам концерти. 19.00 «Қишлоқ қаватлари». Ҳужжатли фильм. 19.15 «Қувонч». «Ўзбектелефильм» премьераси. Фильм-концерт. 19.50 «Ахборот». Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва Тошкент шаҳар меҳнаткашларининг намойиши ҳақида репортаж. 20.30 «Табрикларимизни қабул этинг». Байрам музикали программаси. 21.30 Москва. «Время». Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллигига бағишланган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар намойиши ҳақида репортаж. 22.45 «Табрикларимизни қабул этинг». Байрам музикали программасининг давоми. 00.15 Кўрсатувлар программаси.

II

20.00 Кўрсатувлар программаси. 20.05 «Юз ўртоқ». Қўғирчоқ фильм. 21.05 «Революция поэмалари». Фильм-концерт. 21.45 «Кон». Телефильм (рус.). 22.15 «Совет Иттифоқи элчиси». Бадиий фильм (рус.).

(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ»), «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» — орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП, Ленин кўчаси, 41. ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши —32-53-66; саноат 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги —32-57-83: совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19: фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-53-10: адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари —32-58-85; хатлар—33-29-70; эълонлар бўлими —33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

5 НОЯБРЬ, 1980 й. Р—14199. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр Б—2240.